

Příměstský les Bažantnice Hodonín

A / Analytická část

Zadavatel • Město Hodonín

Dodavatel • Atelier per partes s.r.o.

Zodpovědný projektant • Ing. Daniel Matějka, Ph.D.

Vypracovali • Ing. Daniel Matějka Ph.D., Ing. Lukáš Lattenberg, Ing. Veronika Chalupová,

Ing. et Bc. Magdaléna Březinová, Ing. Klára Lenzová

Stupeň • Architektonická studie

Datum • 01/2021

A /	Analytická část	4	B /	Návrhová část	46	C /	Hlavní výkresy
A1	Identifikační údaje	4	B1	Identifikační údaje	46	C1	Situace - návrh
A2	Zadání, cíl a účel studie	5	B2	Zadání, cíl a účel studie	47	C2	Koordinační situace
A3	Řešené území a základní informace o objektu	6					
A4	Dostupné podklady	6	B3	Teoretická rešerše k příměstským lesům	48		
A5	Širší vztahy	6	B.3.1	Rešerše			
			B.3.2	Referenční příklady			
A6	Přírodní poměry a biologické hodnocení	9					
A.6.1	Výsledky batrochologického hodnocení		B4	Základní principy řešení	50		
A.6.2	Výsledky botanického hodnocení		B.4.1	Kategorizace lesa			
A.6.3	Výsledky entomologického hodnocení		B.4.2	Hierarchizace cest			
A.6.4	Výsledky chiropterologického hodnocení		B.4.3	Bezpečnost dřevin v koridorech cest 1. a 2. řádu			
A.6.5	Výsledky ornitologického hodnocení		B.4.4	Vstupy do území programově i vizuálně atraktivní			
A.6.6	Syntéza provedených biologických hodnocení		B.4.5	Pojmenování dílčích míst, podpora orientace a identifikace			
			B.4.6	Úpravy a nové využití mladých lesů			
A7	Analýza civilizačního hodnot a problémů	22	B.4.7	Zabezpečení a podpora přírodních hodnot			
A.7.1	Historický vývoj		B.4.8	Vložení atraktivních cílů			
A.7.2	Ochranné režimy a územně plánovací dokumentace		B.4.9	Zvýšení bezpečnosti			
A.7.3	Provozní a kompoziční vztahy		B.4.10	Eliminace bariér a zlepšení prostupnosti			
A.7.4	Technické prvky a vybavenost		B.4.11	Zlepšení vybavenosti			
A.7.5	Technická infrastruktura a ochranná pásma		B.4.12	Podpora aktivní rekreace a vzdělávání			
A.7.6	Majetkoprávní vztahy						
A8	Analýza požadavků zájmových skupin	34	B5	Řešení vybraných dílčích lokalit	76		
A.8.1	Správci a dotčené subjekty		B.5.1	Písečná duna			
A.8.2	Dotazníkové šetření		B.5.2	Vstup do areálu sportoviště			
A.8.3	Pocitové mapy		B.5.3	Průchod sportovištěm			
			B.5.4	Mokřad s jezírkem			
			B.5.5	Kavárna Bažantnice			
			B.5.6	Hlavní vstup			

A / ANALYTICKÁ ČÁST

A1 Identifikační údaje

Název projektu:

Příměstský les Bažantnice Hodonín

Místo:

k.ú. Hodonín

Zadavatel:

Město Hodonín

Masarykovo náměstí 1

695 35 Hodonín

Dodavatel:

Atelier per partes s.r.o.

Francouzská 421/87

602 00 Brno - Zábřovice

IČ: 06 968 368

Zodpovědný projektant:

Ing. Daniel Matějka, Ph.D.

číslo autorizace: ČKA 04429 (A.3)

Vypracovali:

Ing. Daniel Matějka, Ph.D.

Ing. Lukáš Lattenberg

Ing. Magdaléna Březinová

Ing. Veronika Chalupová

Ing. Klára Lenzová

Externí zpracovatelé biologického hodnocení:

Mgr. Jan Švanyga

RNDr. Jiří Sladký

RNDr. Ondřej Konvička

Doc. Tomáš Bartonička, Ph.D.

Mgr. Gašpar Čamlík

Ondřej Ryška

Stupeň:

Architektonická studie

Datum:

Leden 2021

A2 Zadání, cíl a účel studie

Předmětem je vypracování studie pro revitalizaci příměstského lesa v Hodoníně v lokalitě Bažantnice. Dotčené území příměstského lesa o ploše 67 ha je rozděleno na dílčí části, které jsou navzájem propojeny komunikačními sítěmi stezek a jehož součástí je umístění prvků městského mobiliáře s ohledem na ochranu hodnotné vegetace. Dílo je zpracováno jako podrobný materiál stanovující prostorové uspořádání a funkční využití území.

Z důvodu návaznosti na významné přírodně cenné území (Národní přírodní památka Hodonínská Důbrava) je součástí studie vypracování aktuálního přírodovědného průzkumu (biologické hodnocení) lokality lesoparku Bažantnice a to zejména pro biotopy roháče obecného, tesaříka obrovského, netopýry, ptactvo a obojživelníky. Rozsah je definován vyjádřením Městského úřadu Hodonín, odboru životního prostředí č. j. MUHOCJ 39179/2019 OŽP-vyj. ze dne 03. 05. 2019 a č. j. MUHOCJ 40108/2019 OŽP. Nedílnou součástí analytické i návrhové části je také zapojení veřejnosti do procesu plánování. Veřejnost je do přípravy projektu zapojena formou dotazníkového průzkumu, pocitových map a komentovaných procházek v lokalitě. Veškeré dílčí výstupy byly zároveň průběžně konzultovány v rámci pracovní skupiny zadavatele a s dalšími subjekty působícími v lokalitě.

Studie se zabývá především:

- koncepcí funkčního a provozního uspořádání lesoparku Bažantnice, vycházejícího z analytické části (vyhodnocení podkladů, současného stavu, majetkoprávních vztahů, širších vztahů apod.
- materiálovým řešením komunikací, drobné architektury a mobiliáře
- koncepčním řešením vegetačních prvků
- návrhem etapizace a rámcovým výkazem výměr pro sestavení propočtu nákladů

Rozsah studie je definován smlouvou č. SD/2019/0238/180.

Pracovní skupina zadavatele:

jméno	instituce
Ing. Dalibor Novák	Hodonín, Odbor rozvoje města
Bc. Jan Příkazký	Hodonín, Odbor rozvoje města
Libor Střecha	Hodonín, starosta
Mgr. Ladislav Ambrozek	Hodonín, místostarosta
Ing. Petr Buráň	Hodonín, místostarosta
Ing. Miroslav Král	Hodonín, Odbor životního prostředí
Mgr. Kateřina Konečná	Hodonín, Oddělení zeleně
Ing. arch. Ondřej Stolařík	Hodonín, Architekt města
Ing. Josef Horníček	Hodonín, Tiskový mluvčí
Eva Tomčalová, Dis.	Hodonín, zástupce odboru investic a údržby

Subjekty konzultační pracovní skupiny:

jméno	instituce
Mgr. Bc. Martin Krug	ZOO Hodonín
PeaDr. Antoní Slezák	Základní škola Červené domky
Mgr. Schmidová Eva	Integrovaná střední škola
Šárka Látalová	Středisko a ekologické výchovy / dům přírody
Petr Ševčík	3D bludiště
Vladimíra Křížková	Domov pro seniory Bažantnice
Mgr. Pavel Kotásek	FK Hodonín
František Ryšavý	OS Borovice
Tomáš Lochman	správce lesa
Mgr. Otakar Čajka	TEZA Hodonín s.r.o.
RNDr. Jiří Sladký	Gladiolus - sdružení pro ochranu přírody jižní Moravy a Vysočiny
Bc. Dubná Adéla	Jihomoravský kraj, odbor životního prostředí
Mgr. Gašpar Čamlík	Česká společnost ornitologická
Ing. Milan Cellar	město Hodonín - státní správa lesů
Mgr. Pavel Kotásek	Iniciativa Lesopark - Bažantnice Doubrava

A3 Řešené území a základní informace o objektu

Řešeným územím je zalesněný prostor mezi zástavbou města Hodonína a silničním obchvatem. Hranice řešeného území jsou vymezeny silnicí I/55 ze severní a východní strany, jižní hranici představuje silnice I/51 na ulici Velkomoravská a ze západní strany území vymezuje zástavba části města Bažantnice. Do řešeného území vstupuje areál zoologické zahrady a sportovní areál, které území rozdělují na dvě části spojené úzk. Menší severní část a hlavní větší část lesoparku.

Celková plocha řešeného území je 72,4 ha.

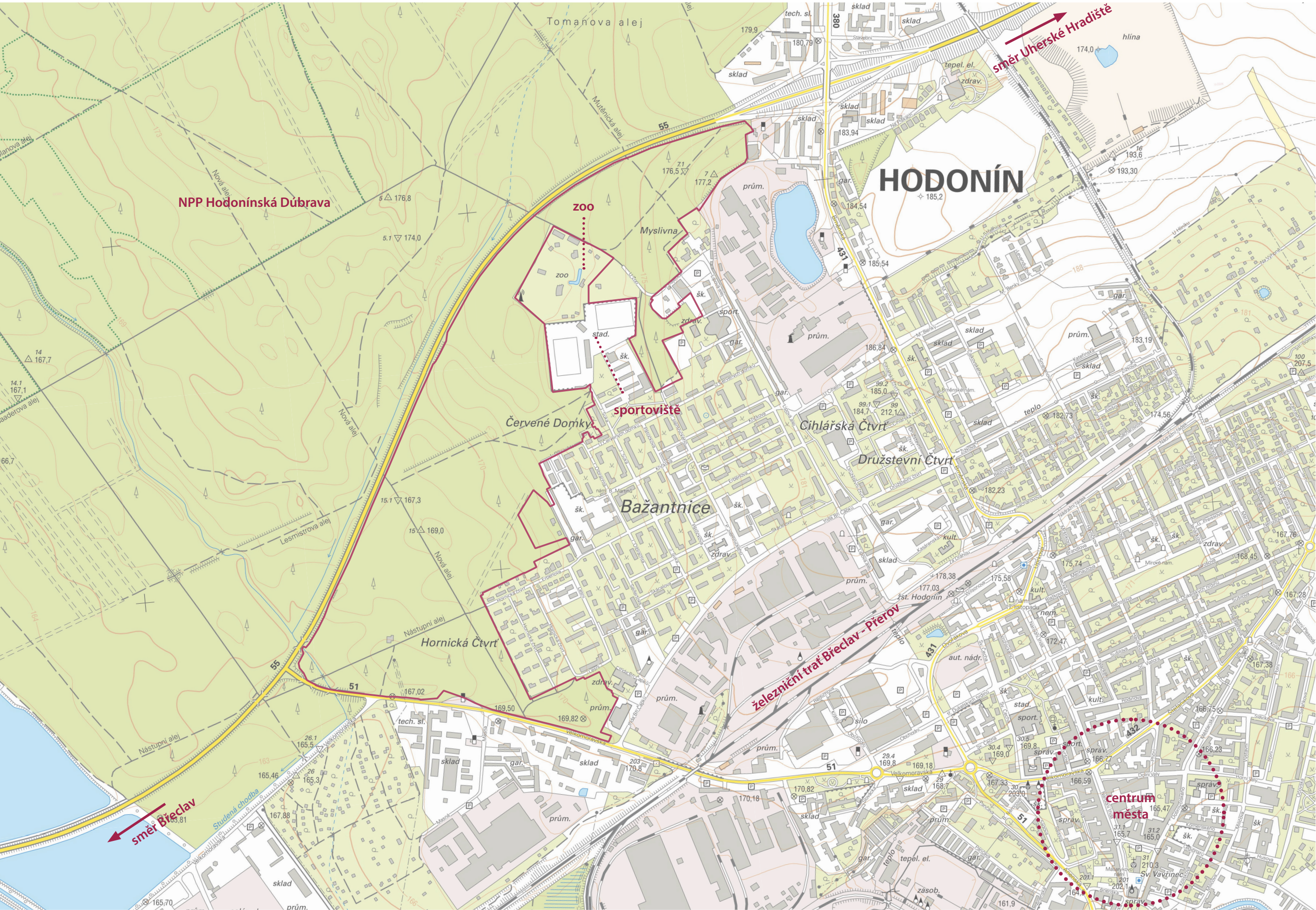
A4 Dostupné podklady

Studie navazuje na zpracované strategické dokumenty týkající se rozvoje zoologické zahrady Hodonín a sportovního areálu Červené domky Hodonín. Studie respektuje také rozšiřování silnice I/55, která území ohraničuje.

název podkladu	stupeň	poskytovatel
Architektonická studie areálu volného času Červené domky (Kubrická 2001)	studie	TEZA
Architektonická studie areálu volného času Červené domky (Kubrická 2002)	studie	TEZA
Cyklogenerel (Jebavý, Černý, Kolková, 2019)	studie	Město Hodonín
Iniciativa lesopark (prezentace, MND, 2019)	-	MND
Inženýrské sítě	-	Město Hodonín
Koncept prostupnosti (Atelier per partes, 2019)	studie	Atelier per partes
Lesní hospodářský plán (Lesprojekt Brno, 2017)	LHP	Město Hodonín
Plán péče o NPP Hodonínská Dubrava (AOPK, 2012)	plán péče	Město Hodonín
Přemostění silnice I/55 - Lávka pro cyklisty a chodce (PP projekt, 2018)	DUR	Město Hodonín
Sportoviště - areál červené domky (prezentace, MND, 2019)	-	MND
Studie fotbalového stadionu	studie	MND
Trasování cyklostezky na Lužice	DSP	Město Hodonín
Územní plán (Urbanistické středisko Brno, 2014)	UP	Město Hodonín
Výsledky krajinářského workshopu (Mendelu, 2018)	studie	Město Hodonín
Zaměření lesních cest (SURGEO, 2020)	-	Město Hodonín
Zoo Hodonín DUR (Huške, 2017)	DUR	Město Hodonín
Zoo Hodonín STUDIE (Velek,2014)	studie	ZOO Hodonín

A5 Širší vztahy

Příměstský les Bažantnice tvoří přechod zastavěného území města Hodonín a okolní krajiny. Jeho hranice tvoří ze severozápadní strany silnice a odděluje tuto část lesa od zbytku hodonínské doubravy. Unikátní lesní porosty jsou chráněny jako NPP Hodonínská Důbrava, ceněny pro svou rozmanitost, která je určena především různorodým geologickým podložím. Na východní straně je les ohraničen průmyslovým areálem, areálem základní školy U Červených domků, areálem zoologické zahrady a areálem sportoviště. Z jižní strany pak hranici tvoří zástavba převážně bytových domů. Západní hranici tvoří silnice vedoucí do centra města. Příměstský les Bažantnice má potenciál stát se rekreačním místem pro celé město Hodonín..

A6 Přírodní poměry a biologické hodnocení

Podnebí

Dle Quitta území náleží do nejteplejší oblasti T4. Tato oblast se vyznačuje velmi krátkým a teplým jarem, léto je velmi dlouhé, velmi suché a velmi teplé, podzim je velmi krátký a teplý, zima je velmi krátká, teplá, suchá až velmi suchá.

V detailu je podnebí lesa ovlivněno existencí plochých depresí s mírnou teplotní inverzí a zamokřením. Na vrcholcích dun panuje i v lesích sušší mikroklima.

Klimatická charakteristika teplé oblasti

	T4
Počet letních dní	60–70
Počet dní s prům. teplotou 10 °C a více	170–180
Počet dní s mrazem	100–110
Počet ledových dní	30–40
Prům. lednová teplota	-2 až -3
Prům. červencová teplota	19–20
Prům. dubnová teplota	9–10
Prům. říjnová teplota	9–10
Prům. počet dní se srážkami 1 mm a více	80–90
Suma srážek ve vegetačním období	300–350
Suma srážek v zimním období	200–300
Suma srážek celkem	500–650
Počet dní se sněhovou pokrývkou	40–50
Počet zatažených dní	110–120
Počet jasných dní	40–60

Biogeografické členění

Hodonínský bioregion

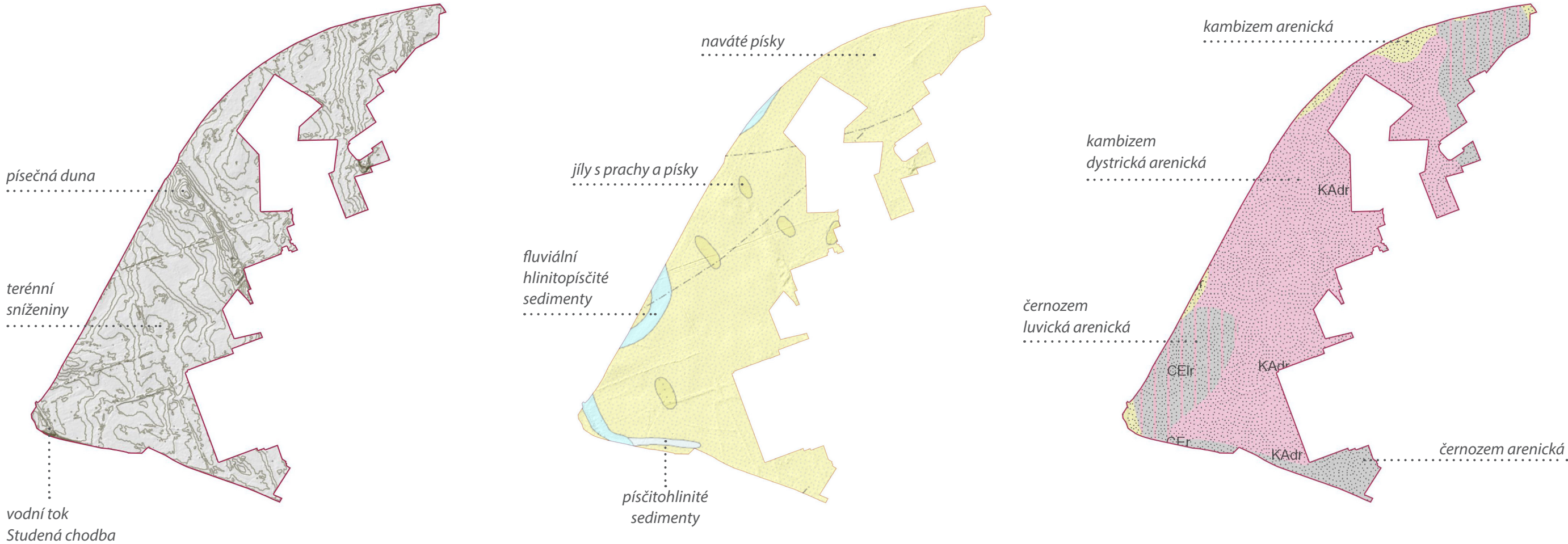
Z biogeografického hlediska se řešené území nachází v Hodonínském bioregionu (4.4). Tento bioregion je velmi extrémní. Je typický kyselými vátými písky s vlhkými depresemi. Jedná se o nejrozsáhlejší a nejvýznamnější oblast vátých písků v České republice a rostou zde nejvíce acidofilní společenstva naší části Panonie. Biota náleží do 1. dubového, místy do 2. bukovo-dubového vegetačního stupně. Vegetaci tvoří acidofilní a teplomilné doubravy na píscích s ostrovy olšin a slatin. Výchozy vápnitých neogenních jílu pokrývají subxerofilní doubravy a dubohabrové háje.

Biochora Plošiny s pahorky na vátých píscích

Řešené území náleží do biochory 1RV Plošiny s pahorky na vátých píscích 1 v.s. Tento typ je charakteristický pro panonskou provincii, kde se nachází poblíž řek. Pokryvy tvoří váté písky a malé vyváté deprese, původně podmáčené, nyní často trpí ztrátou mělké podzemní vody. Typické je střídání těchto kontrastů. Typem potenciální vegetace je endemický typ panonských teplomilných doubrav s ostřicí doubravní, které na mocnější vrstvě zpravidla kyselejšího písku přecházejí v kostřavové borové doubravy. Ve vlhkých depresích přecházejí v bažinné olšiny. V této biochoře jsou velmi cenná a unikátní travobylinná společenstva.

Biotop Panonská teplomilná doubrava na píscích

Hlavní dřevinou tohoto biotopu je dub letní (*Quercus robur*). K němu se místy váže bříza bělokorá (*Betula pendula*), v nepříliš vyvinutém keřovém patru dominuje krušina olšová (*Frangula alnus*), dále se vyskytují ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*) a hlohy (*Crataegus* spp.).

Geomorfologické poměry

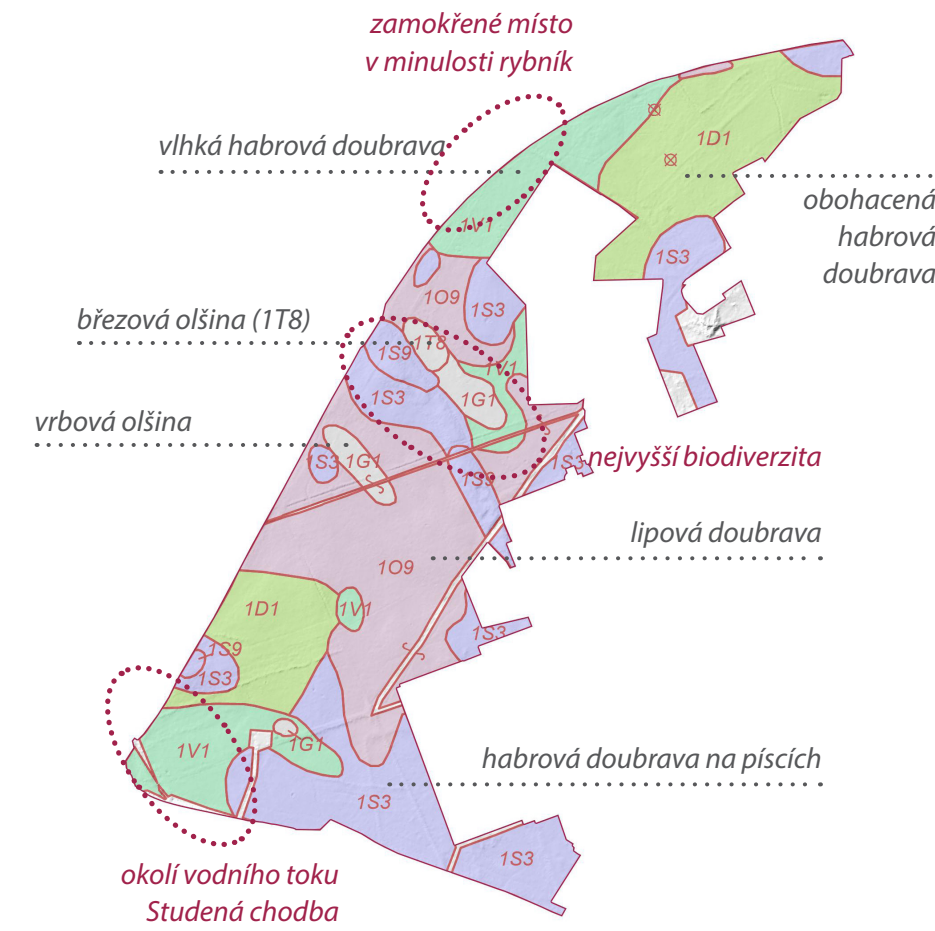
Území je převážně rovinaté, reliéf je plochý až mírně vlnitý. V detailu je členěn kruhovitými až protáhlými dunami výšky 1,5 - 2 m a mezidunovými depresemi. Uprostřed řešeného území představuje větší terénní rozdíl písečná duna, která ční v podlouhlém pásu asi 2 m nad okolní terén. Nejvyšší bod území je v severovýchodní výběžek řešeného území a nejnižším bodem je koryto vodního toku Studená chodba v jihozápadní části území. Drobné terénní deprese se vyskytují často a to především v jižní a střední části řešeného území.

Geologické poměry

Podloží tvoří terasovitě šterkopísky řeky Moravy, na nichž spočívají váté písky o mocnosti 0-5 m. Mírně kyselé, křemité váté písky spočívající místy na jezerních píscích, místy vystupují na povrch i podložní slíny. Ostrůvkovitě se v území objevují jílové a prachové vrstvy, v okolí vodních toků se nachází fluviální hlinitopísčité a písčitohlinité sedimenty.

Pedologické poměry

Půdy jsou suché arenické kambizemě, nejvýraznější jsou na vrcholcích dun. V depresích mohou být hnědé půdy oglejené až zrašelinělé. Díky mělce ležícímu slínovému podloží a sprašové příměsi nejsou váté písky příliš kyselé, s výjimkou vrcholků dun. Půdy jsou velmi lehké a písčité. Většinu řešeného území ve střední části porývají kambizemě, ze severu a z jihu zasahují humózní černozemě. Kambizem dystrická arenická, která se vyskytuje nejčastěji, je zrnitostně lehká a značně nasycená hliníkem. Černozem luvická arenická je obohacena o větší množství jílu. Na chudých píscích převládají lehké arenické kambizemě, v místech s větší příměsí jílovité a hlinité frakce přecházejí do arenických černozemí.

Soubor lesních typů a určení potenciální přirozené vegetace

Nejvyšší diverzita se nachází v okolí písečné duny. Střídají se zde doubravy na píscích s příměsí borovice a kontrastní podmáčené deprese s olšinami a mokřady. Ve střední části území se rozprostírají lipové doubravy, v okolí vodního toku Studená chodba převažuje vlhká habrová doubrava. V severní části území obohacená habrová doubrava.

Současná vegetace je oproti potenciální do značné míry změněna. V minulosti byla ovlivněna změnou hydrického režimu a způsobem lesního hospodaření. Ke změně druhové skladby dochází také vlivem invazních dřevin.

SLT	STG	potenciální přirozená vegetace
1D1	1 BC 3b	babykové doubravy (1BC)
1O9	1 B 4	lipové doubravy (1B-BD(3)4)
1V1	2 BC,C,CD 4	habrolipové doubravy (1BC-C(3)4)
1S3	1 B 2	typické doubravy (1B3)
1S9	1 B 2	doubravy s ptačím zobem na píscích
1G1	1 B 5b	březové olšiny
1T8	1 A,AB 5b	březové olšiny

A.6.1 Výsledky batrochologického hodnocení

Batrochologický průzkum zpracoval Mgr. Jan Švanyga

Po provedeném průzkumu lze konstatovat, že zájmové území je druhovým složením herpetofauny poměrně chudé. V rámci průzkumu byly zaznamenány pouze dva druhy obojživelníků. O něco lépe je na tom druhové složení plazů, kde byly v území potvrzeny čtyři druhy. Nicméně četnost nálezů a jejich početnost je velmi nízká. Takovýto výsledek lze přisuzovat pravděpodobně absenci typických biotopů jako jsou osluněné tůně či lesní rybníčky, které obojživelníci vyhledávají a jednoznačně preferují jako místa rozmnožování, loviště nebo zimoviště.

Obecně lze navrhovaná opatření na vybraných plochách shrnout jako prosvětlování stávajícího lesního porostu se zachováním starých a dutinových stromů, odstraňování nepůvodních druhů dřevin a potlačování zdrojů zastínění a listového opadu do nově budovaných nebo obnovovaných vodních ploch. Nové vodní plochy je třeba budovat dle zásad (viz níže). Cílem by mělo být co nejvíce diverzifikovat typy vodních ploch, tak, aby byly zastoupeny jak drobné tůňky o velikosti několika desítek m2, tak i větší vodní plochy s hloubkově rozrůzněným dnem a sklonem břehů.

Velmi vhodné je pak doplňovat takto vybudované biotopy o prvky na podporu plazů. Ať už se jedná o plazníky, kamenné zidky a valy (viz obrazová příloha) nebo vytvoření „skládky“ celých pařezů po těžbě a dalších silnějších částí kmenů, které by se po desítky let na místě rozpadaly a tvořily tak potravní i úkrytovou nabídku právě pro plazy, ale i další skupiny živočichů. Takováto místa pak lze v rámci příměstského lesa využívat i pro edukaci a rámcovou EVVO škol i veřejnosti.

A.6.2 Výsledky botanického hodnocení

Botanický průzkum zpracoval RNDr. Jiří Sladký

V hodonínské doubravě se nachází biotop panonské teplomilné doubravy na písku a jeho součástí je asociace *Carici fritschii-Quercetum roboris* (Doubravy západopanonských písčin s ostřicí doubravní). Biotop je chráněn jako EVL Hodonínská doubrava od roku 2005 a NPP Hodonínská Dúbrava od roku 2014. V řešeném území se zmíněný biotop nachází pouze v malém rozsahu a ne s tak vysokou druhovou diverzitou jako v lesním komplexu za silnicí.

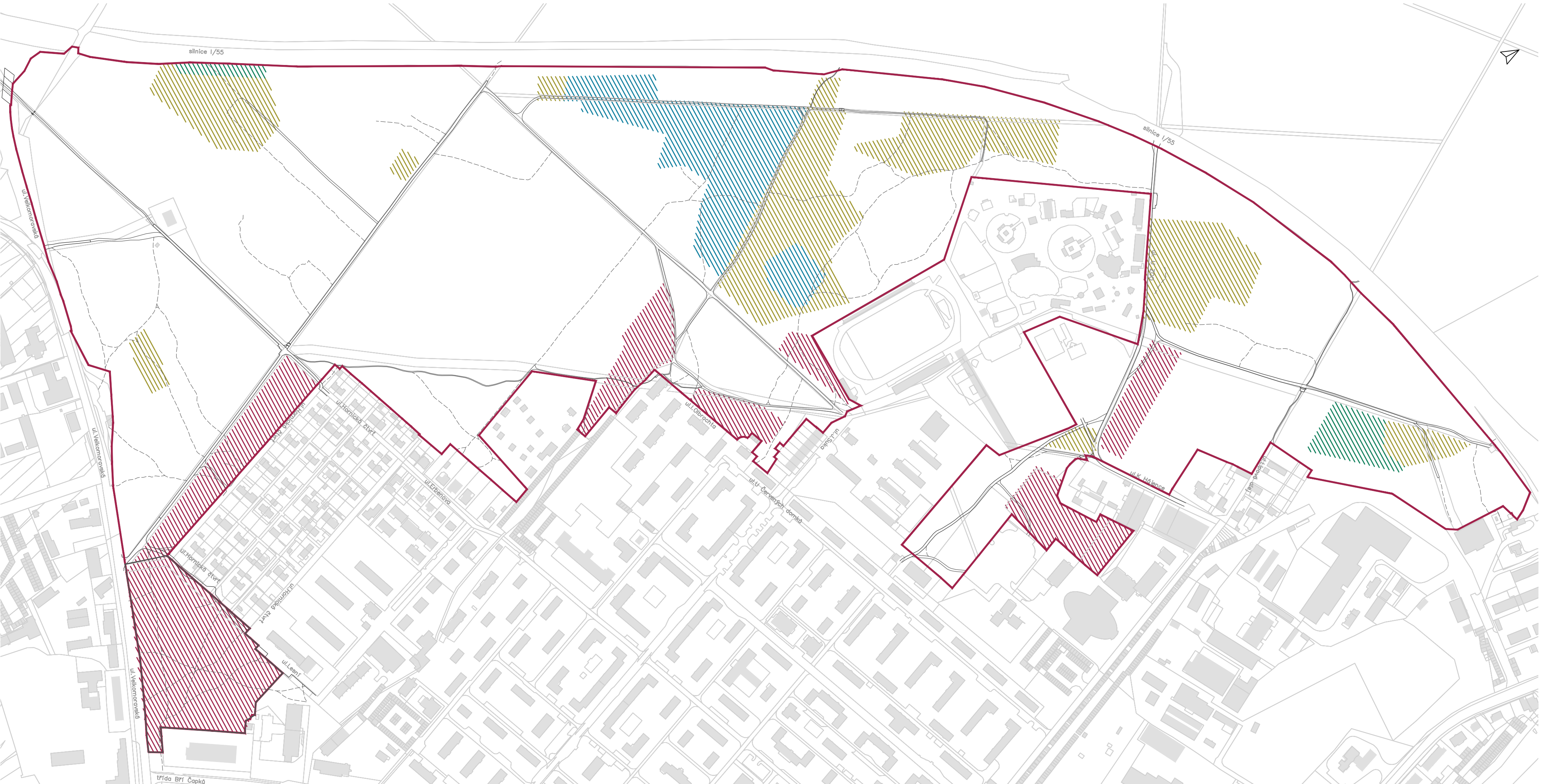
Pro složení rostlinných druhů je určující pestré střídání protáhlých, různě vysokých a převážně suchých písčných dun a vlhkých ale vysychavých mezidunových sníženin s přechodnými nebo trvalými mokřady.

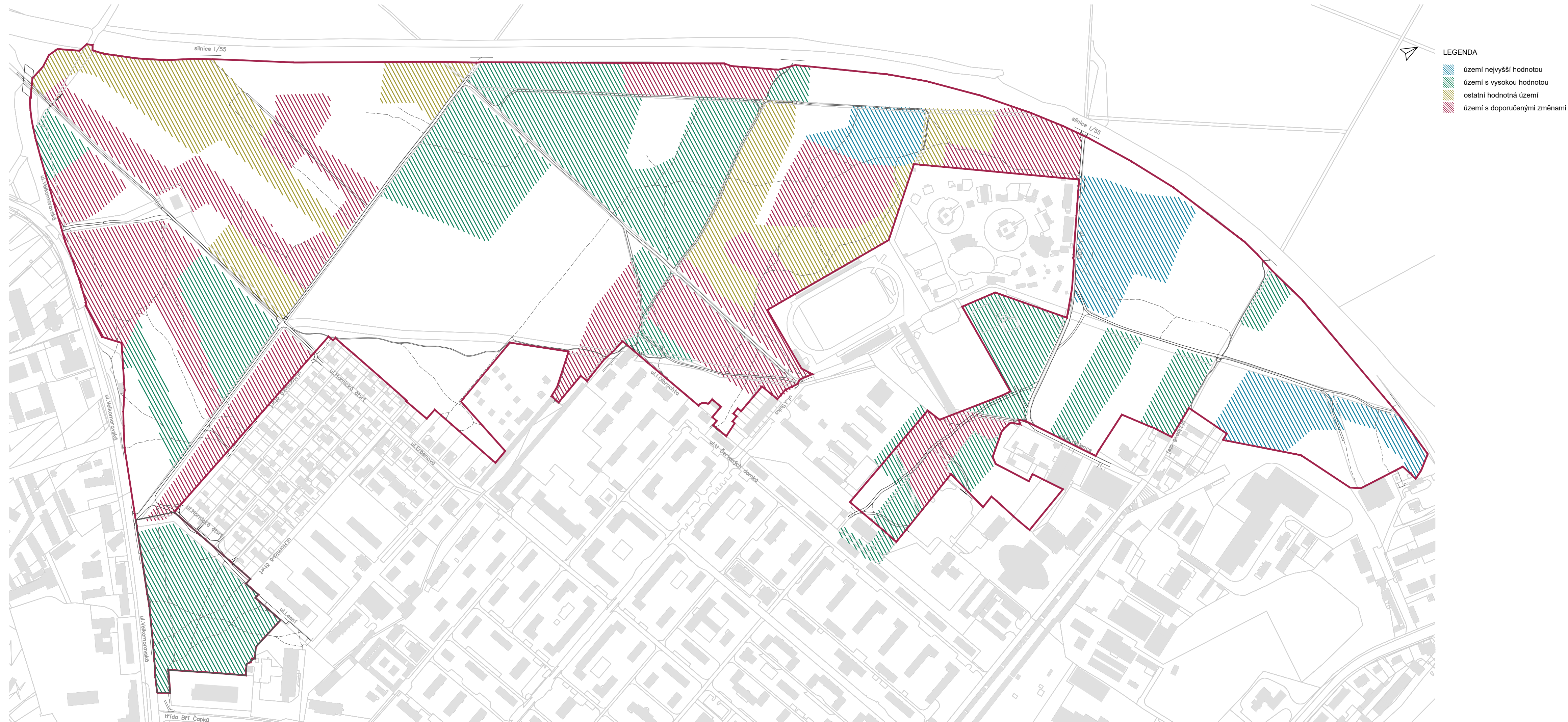
Nejcennější bylinná společenstva se v příměstském lese vyskytují pouze ve starých pařezinách. V minulosti byly dubové porosty obhospodařovány jako tzv. výmladkový les, kdy se využívá schopnosti dubu tvořit kořenové výmladky z pařezu. V posledních několika desetiletích bylo využíváno ekonomicky výhodnějšího druhu jako borovice lesní a příměstský les ztratil charakter původního prosvětleného lesa. Docházelo také k šíření a zmlazování akátu, lípy nebo habru, invazního neofytu střemchy pozdní a javoru jasanolistého. K neprostupnosti porostu přispívá šíření zlatobýlu *Solidago gigantea*, astříčky *Symphyotrichum novi-belgii*. Komplex botanicky nejvíce hodnotných částí lesoparku, je ohraničen a navržen odborníkem chránit jako přírodní památku. Odborník pak doporučuje pěšiny v nejcennějších porostech ponechat v přírodní podobě, protože významné druhy rostlin se vyskytují v její blízkosti.

Modře jsou vyznačena botanikem určené nejhodnotnější porosty, které odpovídají svým významem cenným místům v NPP Hodonínská Dúbrava. Tyto plochy zahrnují celou písčnou dunu, kde se dochoval výmladkový les, tedy biotop panonské doubravy na písku. V podrostu se vyskytují typické druhy jako ostřice doubravní *Carex fritschii*, mochna bílá *Potentilla alba*, bukvice lékařská *Betonica officinalis*, jetel alpský *Trifolium alpestre*.

Jedna ze dvou nejhodnotnějších lokalit menšího rozsahu vyskytující se blízko fotbalového stadionu je řídká slatinná olšina s vrbou křehkou a olší lepkavou. Podrost tvoří kapradiny a vysoké ostřice jako např. *Carex acutiformis*, *C. acuta*, *C. elongata*, *Symphytum officinale*, *Iris pseudacorus*, *Lysimachia nummularia*. Při kmenech olší se vyskytuje *Dryopteris carthusiana*. Hojně je zde zastoupen vzácný ohrožený a chráněný kapradiník *Thelypteris palustris*.

Červeně jsou vymezena problémová místa, jako např. porost jižně od integrované střední školy, který je navržen k úplné přeměně. Obecně je doporučeno prosvětlit keřový porost a likvidovat nálety akátu, lípy, javoru jasanolistého, habru a hlohu.

A.6.3 Výsledky entomologického hodnocení

Entomologický průzkum zpracoval RNDr. Ondřej Konvička.

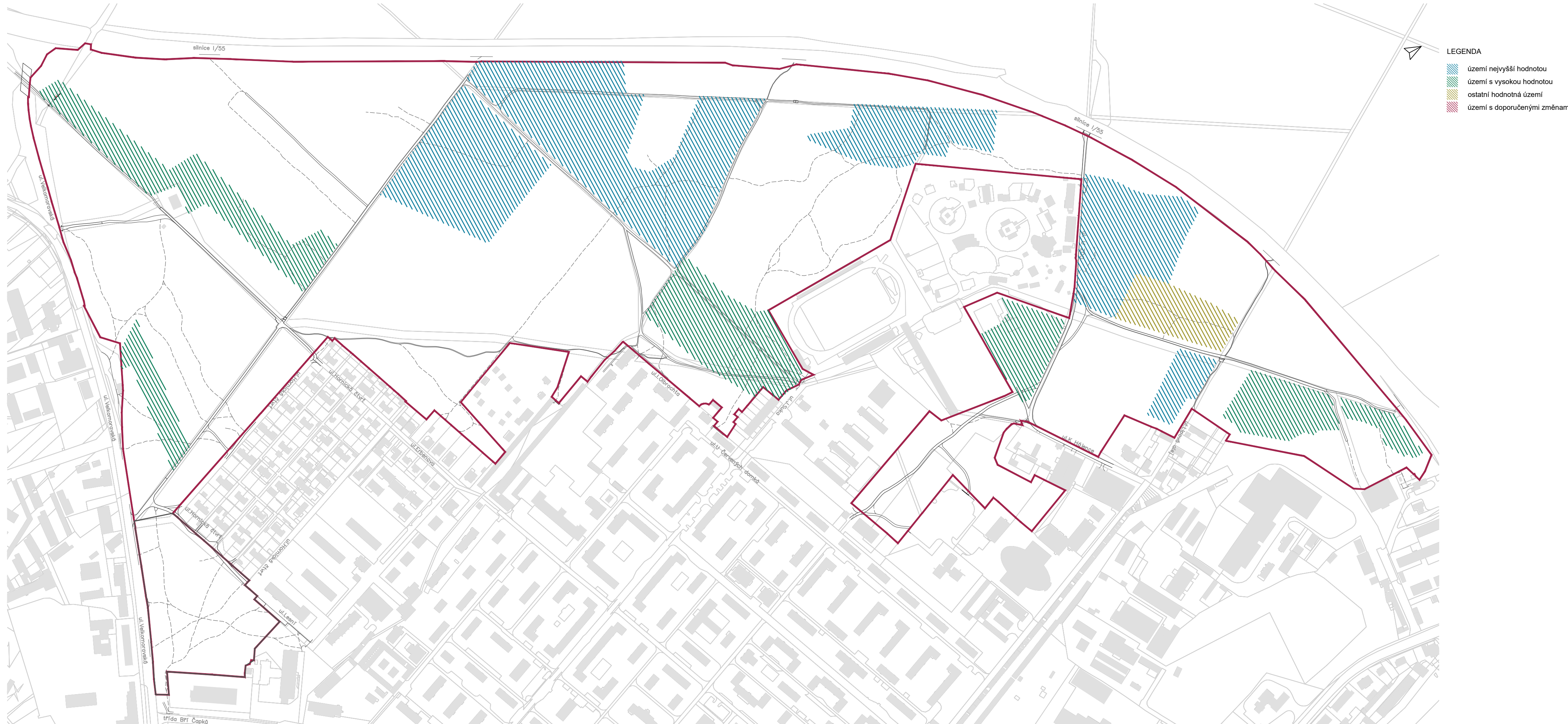
Příměstský les je významným útočištěm saproxylického hmyzu, tedy takového, který je vázán na život v mrtvém dřevě, nejčastěji s vazbou na staré duby. Zaznamenány byly také psamofilní druhy hmyzu, které se vyskytují na písčítých pasekách. Mnohé druhy jsou uvedeny v červeném seznamu ohrožených druhů.

Nejvíce zkoumanou skupinou hmyzu byli brouci. Ve starých dubových porostech a v odumřelém dřevě starých dubů se vyskytuje např. krajník pížmový, zlatohlávek skvostný, tesařík obrovský nebo kriticky ohrožený pestrokrovočník *Dermestoides sanguinellus*. Mrtvé dřevo listnatých stromů a osluněné pařezy vyhledávají roháč obecný, nosorožík kapucínek nebo kousavec páskovaný. Mrtvé dřevo borovic a borové pařezy osídluje krasec měďák. Ohrožený motýl batolec červený a batolec duhový obývají podměněné světlé lokality. Z kategorie rovnokřídli byly zaznamenány např. krtonožka obecná nebo saranec modrokřídlý.

Entomologicky nejčennější byly vyhodnoceny porosty v severní části území v blízkosti zoo a severovýchodní výběžek řešeného území. Jde o staré dubové porosty s dostatkem světla. Čeněné je množství mrtvého dřeva za areálem zoo, které je domovem brouků. Velmi cenné jsou všechny starší dubové porosty, rozvolněné borové porosty a zamokřené lokality s olšá a osikou.

Odborník doporučuje vytvořit postupně co nejvíce víceetážového světlého lesa. Navrhuje ochranu dvojkmennů, trojkmennů a pokroucených stromů a při kácení preferovat přestihlené rovné kmeny, zejména odstraňovat „vytíhlené“ borovice. Eliminovat kácení nejstarších stromů. Nekácet mrtvé a usychající stromy a torza, ponechat duté stromy. A při kácení dubů ponechat vysoké pařezy. V podmačených lokalitách ponechat osiky a olše a při úpravách ponechat mrtvé dřevo ve vodě. Ve vlhčích místech také ochrana a výsadbá jilmů, stávající jilmů uvolňování z porostů. Chránit břízy, lísky, osiky, topolu bílého a osluněné kraje porostů.

Na písčité duně se doporučuje tvorba bezlesí a odstraňování svrchní humózní vrstvy půdy nebo jiné narušování půdy. Tím se lokalita výrazně diverzifikuje a podpoří ohrožené psamofilní druhy (např. rýhonosec *Lixus neoglectus*, chroustek hedvábný *Maladera holosericea*).

A.6.4 Výsledky chiropterologického hodnocení

Chiropterologický průzkum zpracoval Doc. Tomáš Bartonička, Ph.D.

Vymezené území je pro netopýry relativně atraktivní. Z celkového počtu 27 druhů zjištěných v ČR zde bylo do konce roku 2019 nalezeno 13 až 16 (dvojic) druhů (59%).

Letová aktivita netopýrů byla hodnocena podle počtu sekvencí ultrazvuku jednak pro celý vzorek, jednak pro druhu nebo dvojice druhů tam, kde nelze spolehlivě rozlišit netopýry s velmi podobnými echolokačními signály. Nejvíce sekvencí bylo zjištěno pro n. nejmenšího, dále pak pro druhu n. parkový a n. hvízdavý. Překvapivě poměrně nízká aktivita byla zjištěna u n. rezavého, který je jinak běžným druhem. V zájmovém území je však zastoupen sporadicky a zřejmě je zde spíše vázán na městskou zástavbu a její úkrytové potenciál. Srovnatelná aktivita byla nicméně zjištěna u n. vodního i dvojice n. vousatý a Brandtův, což jsou již druhy více vázané na úkryty ve stromech. Z druhů s vysokou vazbou na stromy nejvyšší aktivity dosahovala dvojice n. brvítý a n. alkathoe.

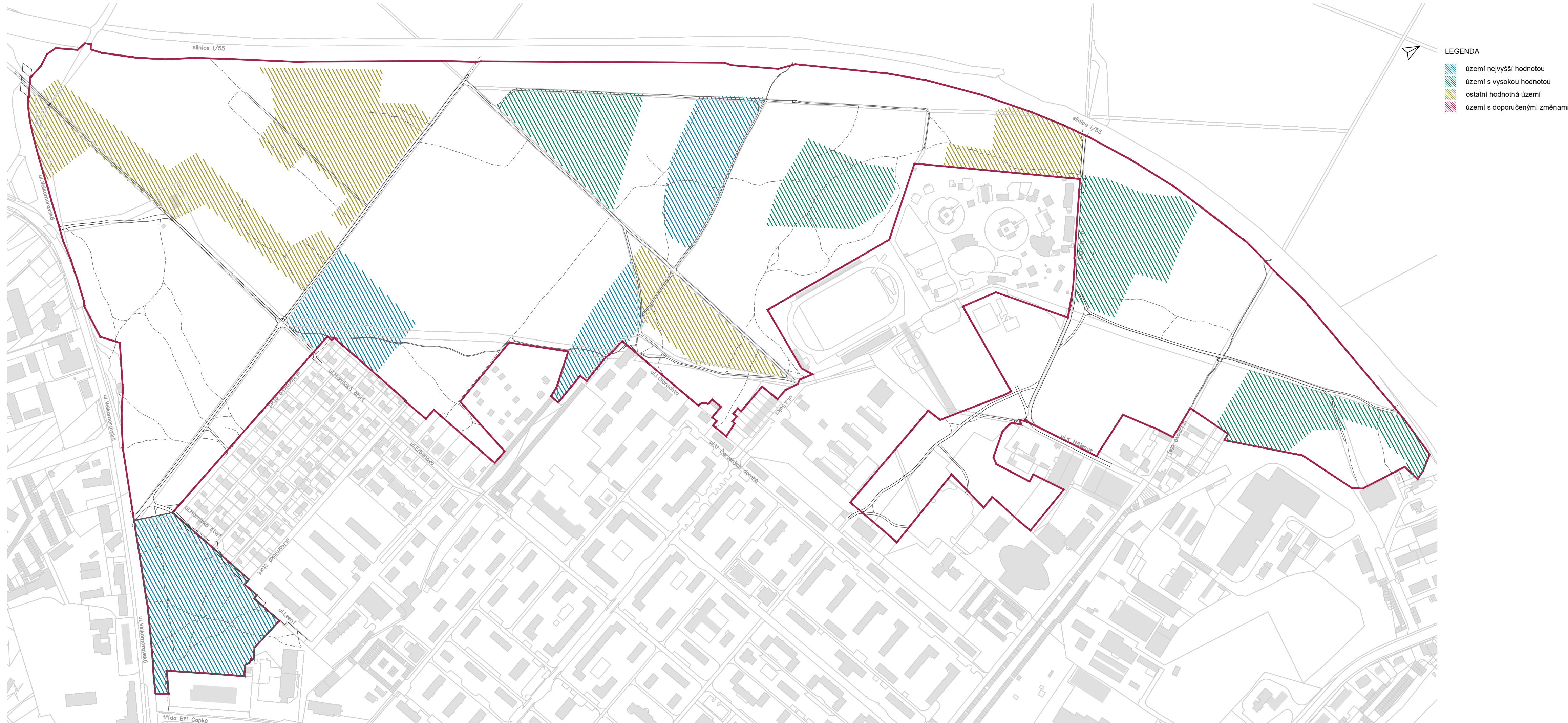
Typicky lesní druhy jako n. velkouchý nebo černý na lokalitě nebyly příliš hojné, přestože je pravděpodobnost jejich zachycení nižší a letová aktivita bude spíše podhodnocená.

Pokud byly zkoumané porosty seřazeny podle věku stromů, je patrné, že zjištěné počty druhů nejsou přímo závislé na věku porostu, zejména je-li porost starší 70 let. Naopak se zdá, že určující pro druhovou pestrost je procentuální zastoupení doupných stromů. Zde nikoliv však mrtvých, ale pouze stromů s proschlou částí koruny. Fragmentace některých porostů jasně ukazuje na specifické úkrytové podmínky. Nelze tedy předpokládat, že starší porosty s vyšším zastoupením doupných stromů budou vykazovat vyšší druhovou pestrost a nejvyšší hodnoty letové aktivity.

Doporučený management studovaných porostů

Při kácení na významných plochách je doporučován individuální přístup k potřebnému kácení stromů. Výzkumné úsilí bylo zaměřeno na nejstarší porosty v zájmovém území, tedy na porosty, které mají pro netopýry pro úkrytové stránce největší význam.

Přibližně týden před kácením zajistit monitoring aktuálního obsazení stromů, na každý den kácení zajistit přítomnost osoby, která je kompetentní se postarat o případné nalezené netopry ve stromech a po pokácení každého stromu jí umožnit jejich kontrolu. Osoba musí mít zkušenosti s manipulací s letouny. Kácení směřovat do měsíců září a říjen, pokusit se o naplánování do teplejších dnů.

A.6.5 Výsledky ornitologického hodnocení

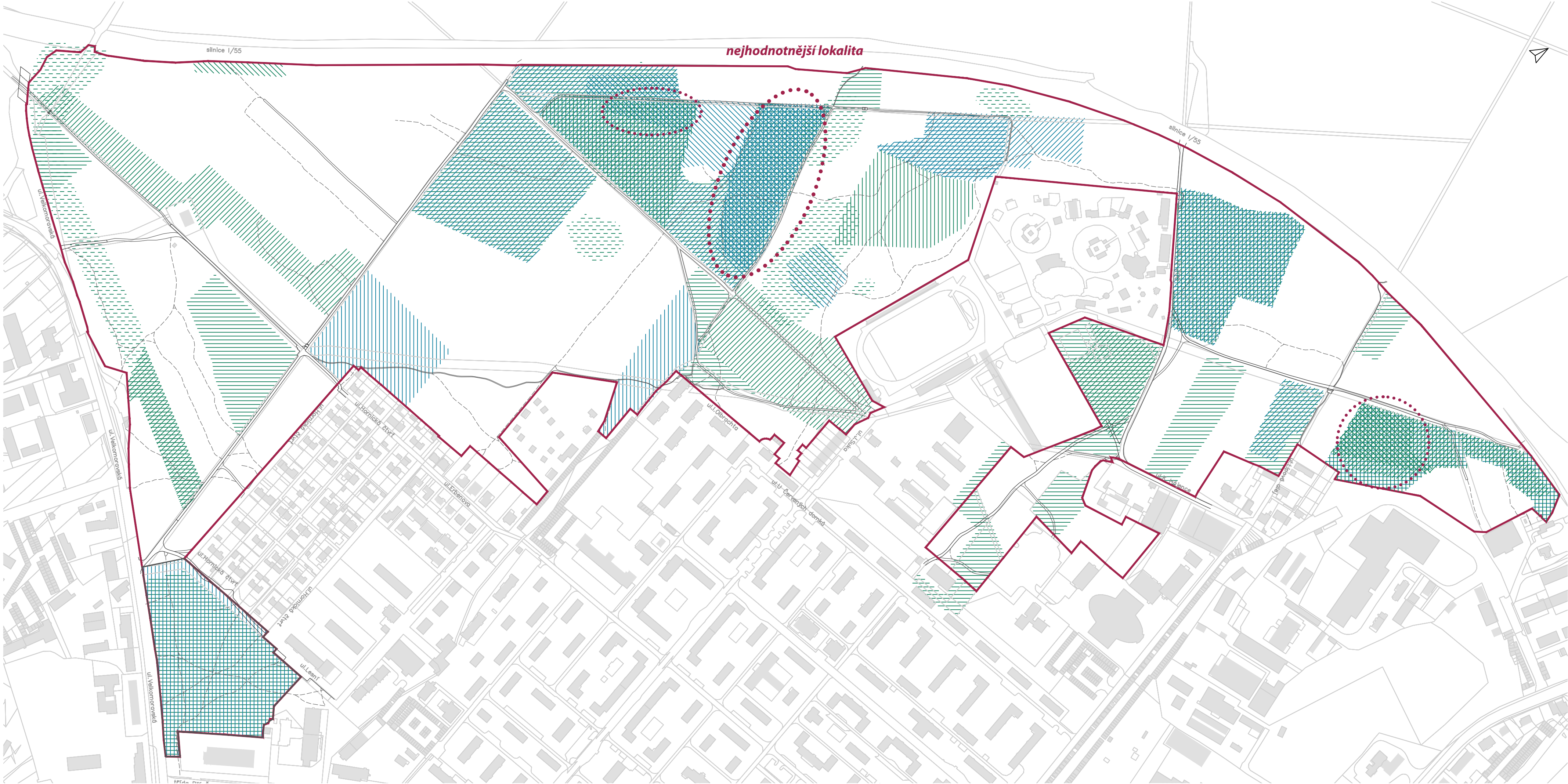
Ornitologický průzkum zpracovali Mgr. Gašpar Čamlík, Ondřej Ryška

Lesní porosty charakteru měkkého a tvrdého luhu hostí pestré společenstvo dutinových ptáků, z nichž za zmínku stojí především šplhavci.

Hnízdí tu datel černý (1–2 páry), žluna šedá (1 pár), žluna zelená (min. 2 páry), strakapoud velký (min. 7 párů), s. prostřední (5–7 párů), s. malý (min. 4 páry), krutihlav obecný (1–2 páry) a některé roky není vyloučeno i hnízdení s. jižního. Z druhů, které jsou vázány na dutiny stromů, lze zmínit lejska bělokrkého (21 párů), v křovinách na otevřenějším stanovišti byl zjištěn tuňák obecný (1 pár). Ornitologický význam pro hnízdení ptáků v širším regionálním kontextu není příliš velký. Lokalita však má rozhodně potenciál v návaznosti jednak na komplex Hodonínské Dúbravy a také zahrad a města.

Doporučení pro následnou péči lze shrnout následovně:

- Důsledně chránit staré (doupné) stromy a na vhodných místech je ponechat i po uschnutí až do úplného zetlení.
- Potlačit invazní druhy (zejména akát).
- Podporovat mozaiku různých biotopů a aktivní management vedoucí k otevřeným plochám, holým plochám bez vegetace, tůním nebo podmačeným plochám.
- Jako vhodný typ managementu by mohla být například extenzivní pastva v návaznosti na ZOO.
- V okrajových zónách je možné podpořit druhové složení ptáků výsadbou křovin.
- Je možné zvážit podporu dutinových hnízdičů budkami. Takové opatření by mělo spíše edukační význam a vyžadovalo by údržbu a pravidelné čištění budek. Mohlo by se jednat o budky pro malé pěvce (sýkora, lejsek, rehek), pro větší druhy (krutihlav, špaček) a pro kalouse ušatého a poštolku obecnou.
- V rámci edukační a výchovně-environmentální funkce příměstského parku je možné vytvořit i „krmicí stanici“ pro ptáky během zimy tak, aby umožňovala pozorování ptáků na lokalitě. Rovněž toto opatření by vyžadovalo pravidelnou údržbu a doplňování krmení.

- LEGENDA
- batrochologické hodnocení
 - botanické hodnocení
 - entomologické hodnocení
 - chiropterologické hodnocení
 - ornitologické hodnocení

A.6.6 Syntéza provedených biologických hodnocení

Z dílčích hodnocení byla zdůrazněna území s nejvyšší hodnotou a území s vysokou hodnotou a všechna provedená hodnocení byla překryta přes sebe do jednoho mapového výstupu. Výsledky biologického hodnocení tak poskytují jasnou představu o přírodních hodnotách příměstského lesa a formují vhodný management porostů.

Nejvyšší hustota biologických hodnot se nachází v lokalitě písečné duny a v jejím okolí ve střední části území. Typickým porostem, který se zde nachází, je prosvětlená doubrava s převahou dubu letního se zbytky tzv. výmladkového lesa, který je typický vícekmennými jedinci a starými stromy. Keřové patro téměř chybí, zato bylinné patro je velmi bohaté. Součástí takto vyvinutých ekosystémů jsou nejrůznější živočišné a společně s rostlinami jsou vyvinuty provázané potravní vztahy a životní cykly organismů.

Většina navrhovaných opatření a managementu se podobají. Odborníci se shodují, že je vhodné v příměstském lese vytvářet světliny a obecně prosvětlovat současné porosty. Tzv. doupné stromy jsou pro všechny analyzované živočichy nejhodnotnější. Je vhodné potlačit invazní druhy akátu i invazních bylinných druhů jako např. zlatobýl kanadský nebo ostružník.

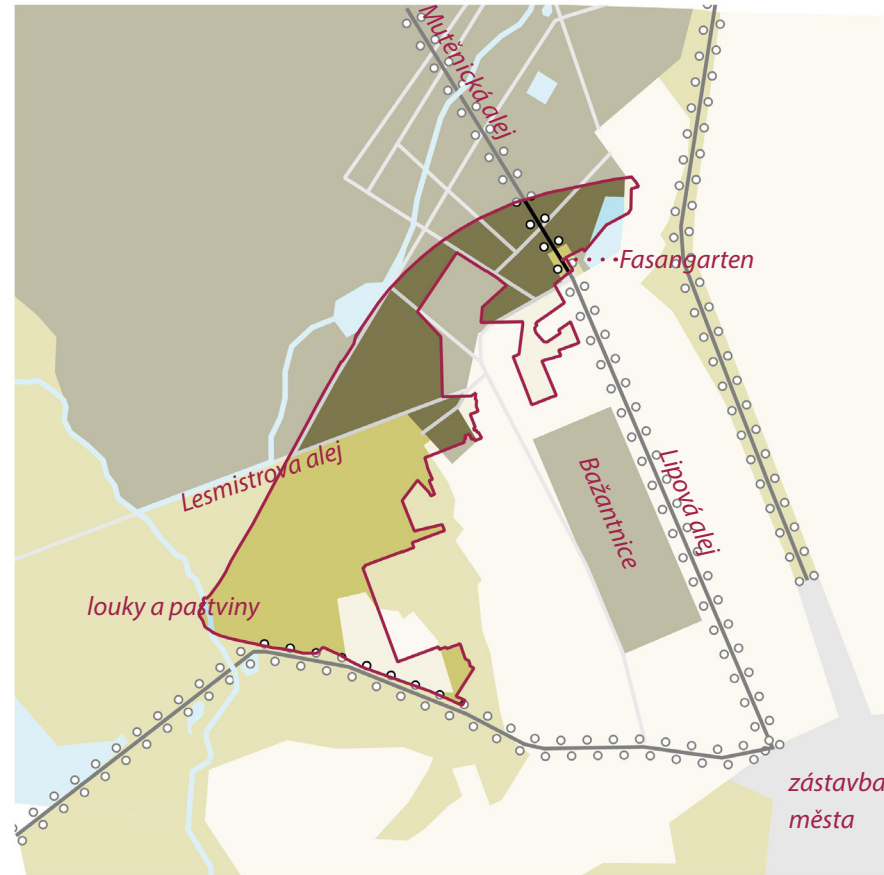
U ptactva a netopýrů není jasná konkrétní lokalizace (kromě hnízdění), ptáci mají daleko širší teritorium a je pravděpodobné, že jsou navázáni na Hodonínskou Doubravu. Z hlediska batrochologie je vhodné na určených místech vytvářet nová stanoviště s vodními tůňmi a mokřady.

Snímek z nejhodnotnější lokality, Biologicky nejhodnotnější je prosvětlená doubrava na písku

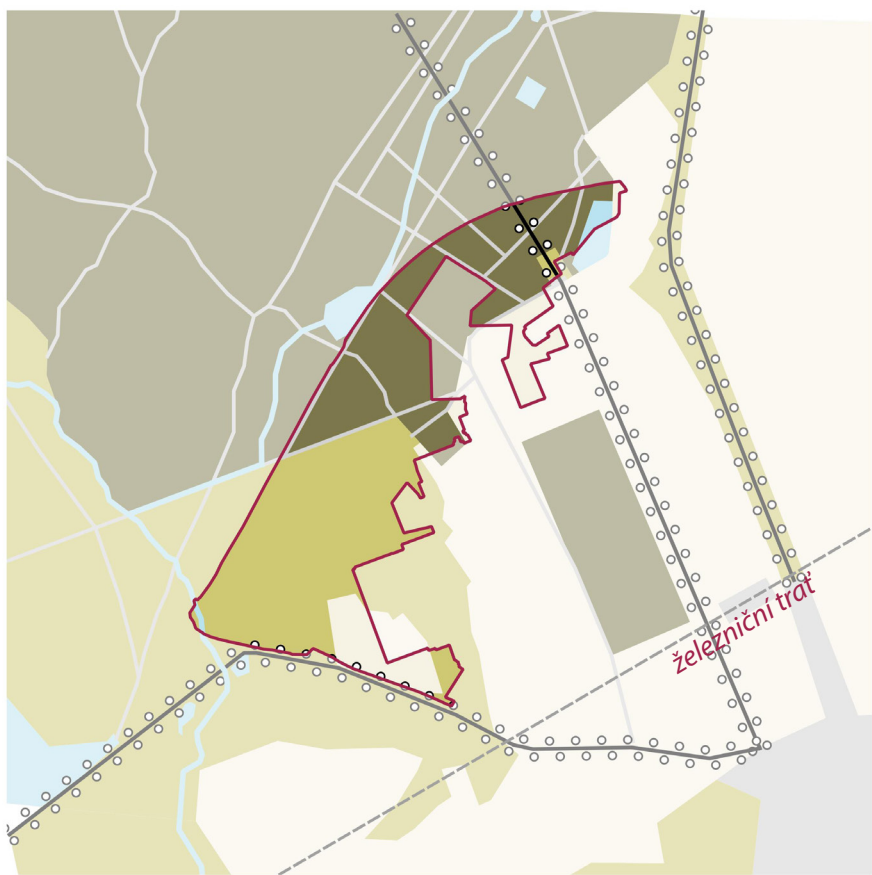
A7 Analýza civilizačního hodnot a problémů

A.7.1 Historický vývoj

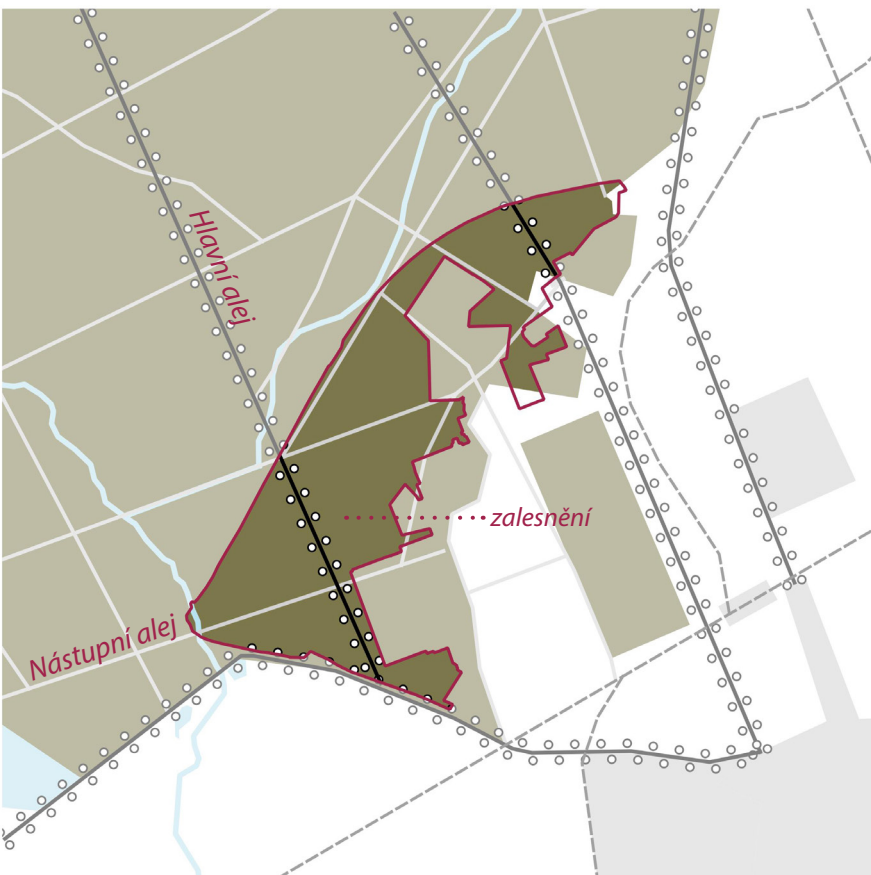
1 Stabilní katastr 1824-1836

Na mapě stabilního katastru je patrná původní Bažantnice. Byl to ohraničený lesík, který sloužil pro chov bažantů. Na něj navazovala tzv. Fasangarten (bažantí zahrada). Dnes se na tomto místě nachází myslivna a správa Lesů ČR. Hodonínská doubrava byla vždy hospodářským převážně listnatým lesem. Les spojovala s centrem města Lipová alej, která je dodnes důležitou osou kompozice města. Na Lipovou alej se v lese napojuje Mutěnická alej vedoucí do Mutěnic. Středem řešeného území prochází podél lesa Lesmistřova alej, oddělující louku a les. Na mapě je patrná také cesta na Lužice ve stejném trasování jako dnes.

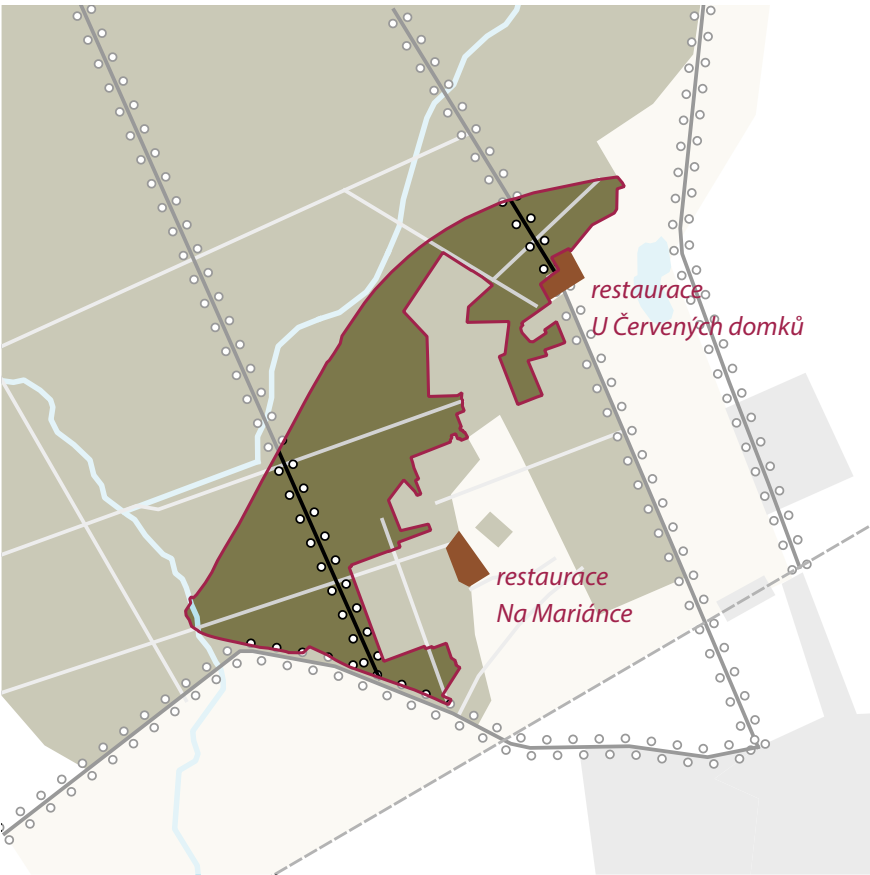
2 II. vojenské mapování 1836-1852

Zbudování železnice bylo zásadní pro vývoj města. V blízkosti železnice začaly postupně vznikat průmyslové zóny z důvodu snadné dopravy nákladu. Z hlediska prostupnosti je železnice hlavní bariérou města a město rozděluje na dvě části.

3 III. vojenské mapování 1876-1878

Mapa z III. vojenského mapování dokládá vznik Hlavní aleje. Jedná se o rovný průsek přes celou Doubravu až ke Zbrodu, kde se nachází pramen Ilčíčka. V tomto období také vznikla kolmá Nástupní alej v jižní části řešeného území. Změnou v území je také kompletní zalesnění území.

4 Mapa Hodonína 1946

Obyvatelé Hodonína často pořádaly společné výlety a procházky do panského lesa Doubrava. Na kraji Doubravy byla v roce 1901 zřízena restaurace Na Mariánci, která se stala oblíbeným cílem vycházek. Restaurace byla dobře přístupná od silnice na Lužice i od města přes Lipovou alej. Z důvodu velkého zájmu zanedlouho vznikla nedaleko hájovny nová lesní restaurace U Červených domků. Obě výletní restaurace soupeřily o hosty a oblíbenost této části města rostla.

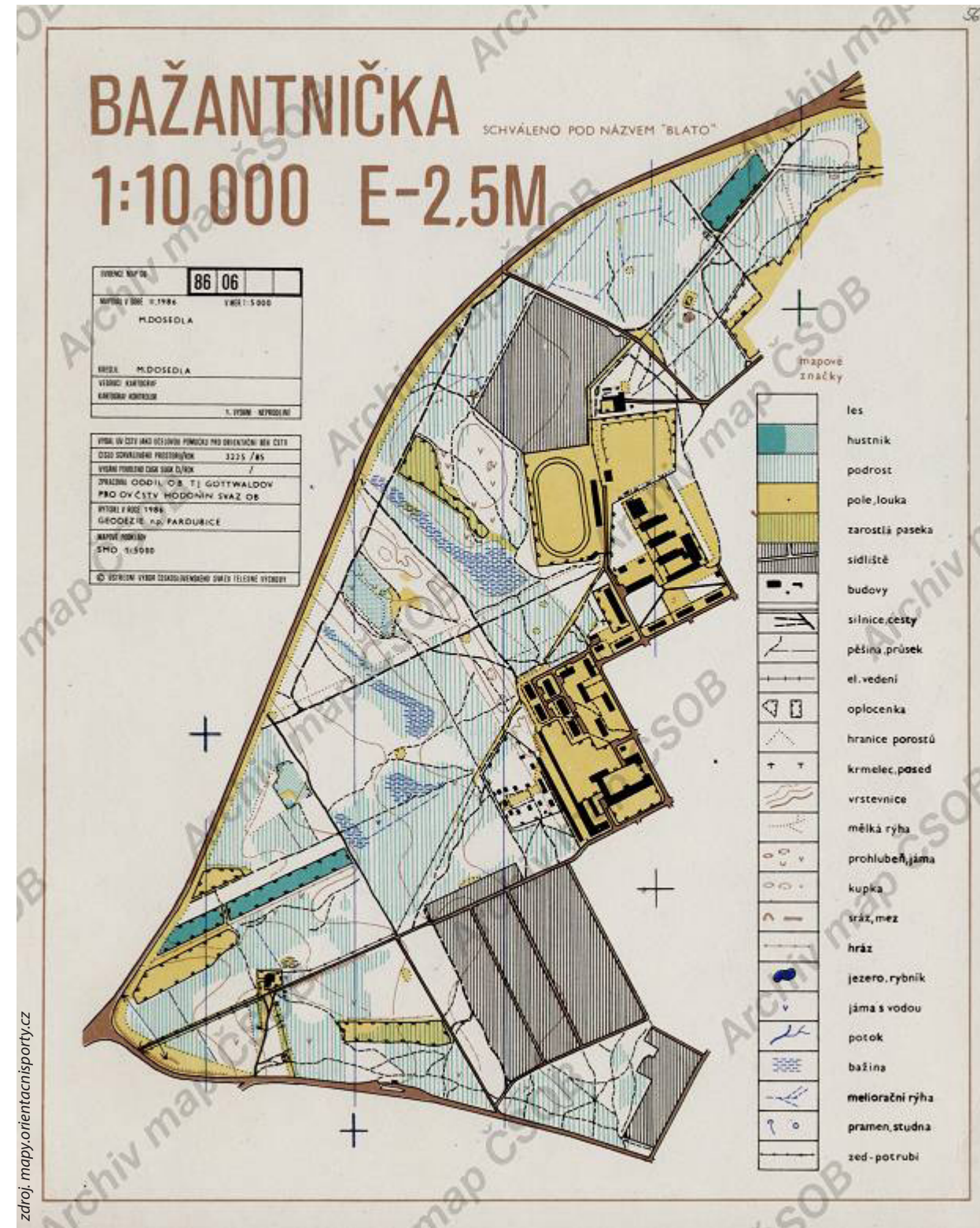
5 Historický letecký snímek 1953

V 50. letech se u lesa Doubrava vystavěly tzv. finské domky, dnes nazývané Hornická čtvrť. Čtvrť rodinných domků horníků si dodnes zachovává původní chatový ráz. V roce 1952 začala výstavba sídliště Bažantnice s veškerou vybaveností, v prostoru lesa vzniklo fotbalové hřiště, přímo v původní bažantnici byly zřízeny tenisové kurty. V této části města se rozrůstá také průmysl. Na jižním okraji bažantnice zahájila provoz Hodonínská armaturka. Severněji se rozrůstala cihelna, za tratí cukrovar.

6 Současnost 2020

Sídliště Bažantnice se postupně rozrůstalo až k hranici řešeného území. V 70. letech byl zbudován obchvat lesem, který je součástí významné silnice I/55 propojující Jihomoravský, Zlínský a Olomoucký kraj. Silnice oddělila příměstský les Bažantnice od zbytku Hodonínské Doubravy a znemožnila plynulý přechod mezi částmi lesa. Silnice protнула Lipovou a Hlavní alej, tím aleje ztratily na významu. V roce 1977 byl severně od sportoviště otevřen zookoutek. Jeho význam postupně rostl a v roce 1992 se přeměnil v zoologickou zahradu.

Mapa pro orientační běh z roku 1986 ukazuje vcelku detailní stav Bažantnice.

Zobrazuje:

- vodní režim v území (podmáčená místa, potoky, bažiny, jámy s vodou atd.)
- základní charakter porostů (hustník, podrost, zarostlá paseka, pole, louka, průsek)
- cestní síť (silnice, cesty, pěšiny)
- terénní modelace (vrstevnice, rýha, prohlubeň, kupka, mez)
- objekty v území (budovy, sídliště, el. vedení, krmec, oplocenka)

A.7.2 Ochranné režimy a územně plánovací dokumentace

Územní plán

Z územního plánu vyplývá především návrh rozšíření silnice I/55 na dálnici. Dálniční koridor se nachází 100 metrů od stávající silnice a zasahuje do porostů příměstského lesa. Zásadně zmenšuje řešenou oblast, znemožňuje průchod kolem zoo a také propojení jižní a severní části příměstského lesa. Rozšíření je nutné zohlednit v navazujících dokumentacích.

Strategický plán rozvoje města 2017-2022

Plán vytyčuje základní směry budoucího vývoje města. Jedním z pěti strategických cílů je podporovat rozvoj infrastruktury a zlepšování životního prostředí, toho se má docílit mimo jiné údržbou a revitalizací veřejné zeleně a veřejného prostranství. V rámci opatření budou realizovány aktivity směřující k ochraně kvality životního prostředí, investic do udržení ploch veřejné zeleně. Konkrétní aktivitou naplňující strategický cíl je Obnova příměstského lesa Bažantnice.

Generel cyklistické dopravy

Generel cyklistické dopravy vymezuje podmínky pro optimální fungování cyklistické dopravy ve městě a určuje potřebu investic pro podporu jízdy na kole. Hlavním cílem generelu je nabídnout cyklistům v Hodoníně infrastrukturu, která zvýší uživatelské standardy pro jízdu na kole a povede k dalšímu růstu užívání jízdního kola v rámci přepravy po městě. V systému cyklotras byly vymezeny cyklotrasy dopravní a rekreační. Dopravní cyklotrasy tvoří síť přímo ve městě, rekreační cyklotrasy navazují na krajinu a propojují město s okolními obcemi a turistickými cíli v okolí. Jedna z navrhovaných cyklotras propojující obec Lužice, Hodonínskou Doubravu a Pánov protíná příměstský les. Trasa je vedena v zóně dálničního koridoru, což je v rozporu s územním plánem.

Přemostění silnice I/55

Překonání silnice I/55 a spojení mezi příměstským lesem a lesem Hodonínská doubrava je plánováno dočasnou stavbou lávky. Na projekt lávky bude navázáno v návrhu.

Lesní hospodářský plán

Lesní porosty v řešeném území jsou klasifikovány jako les zvláštního určení – příměstský les. Tato studie bude sloužit jako podklad pro jeho revizi.

Ochrana přírody a krajiny

V těsné blízkosti řešeného území za silnicí I/55 se nachází evropsky významná lokalita EVL Hodonínská Doubrava. Vyskytují se zde zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů s národním významem, les je také v soustavě ptačích oblastí. V Hodonínské Doubravě se nachází několik významných krajinných prvků, přímo v řešeném území se nachází jeden v okolí písčné duny.

Z hlediska územního systému ekologické stability (ÚSES) se na území Hodonínské doubravy nachází nadregionální biocentrum Černé bláto. Podél Kyjovky v šířce asi 4 km vede nadregionální biokoridor, jehož zóna zasahuje také do jižní části řešeného území. Tento biokoridor se následně napojuje na biokoridor podél řeky Moravy.

Ačkoli jsou oblast příměstského lesa a Hodonínská Doubrava odděleny silnicí, lze předpokládat, že jsou navzájem provázány a změnou jednoho území může dojít k ovlivnění druhého.

A.7.3 Provozní a kompoziční vztahy

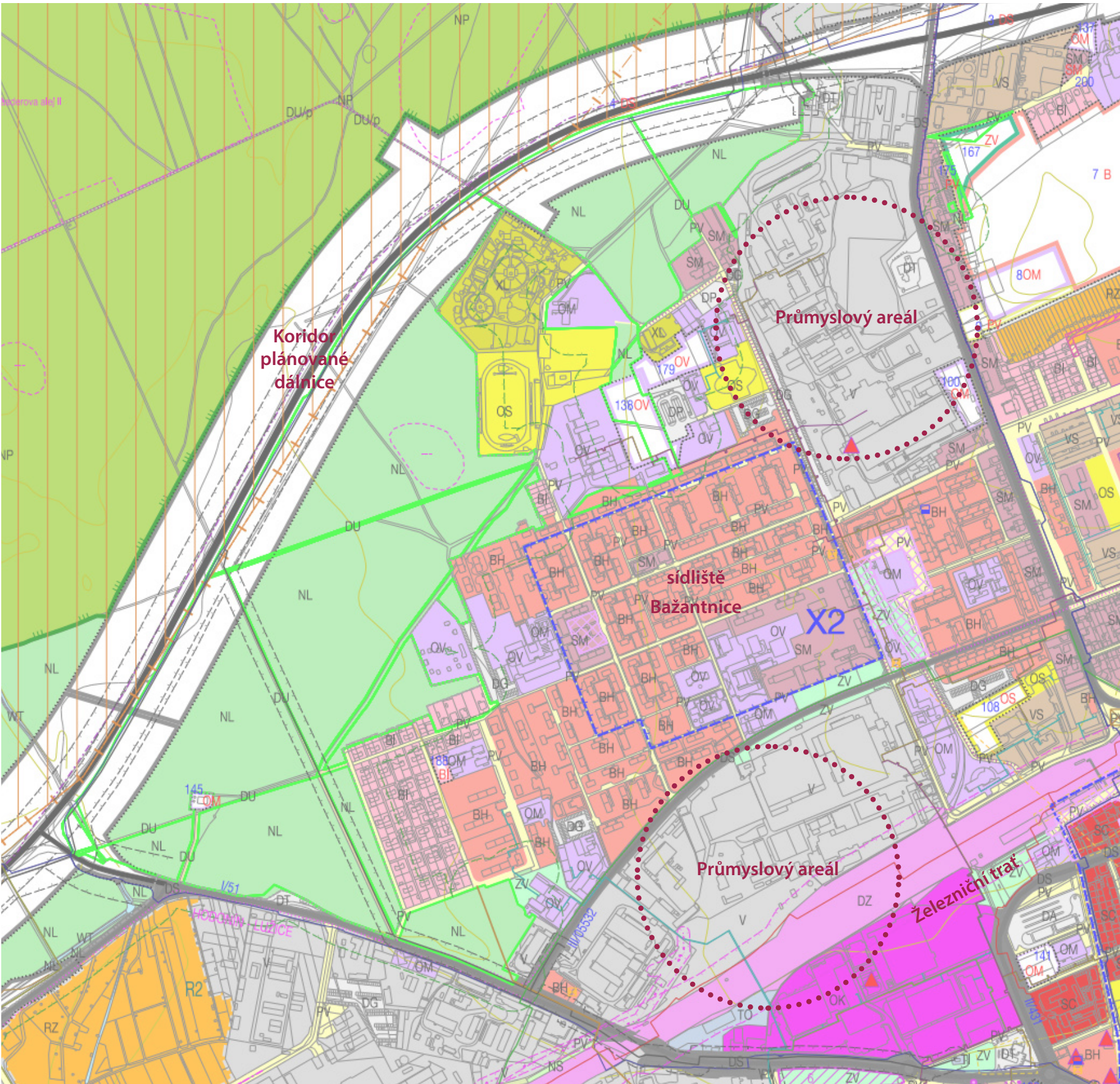
Z hlediska polohy příměstského lesa vůči městu, je důležitým aspektem železniční trať, která rozděluje město na dvě části a z hlediska prostupnosti je hlavní městskou bariérou. Poměrně velké území zabírají průmyslové areály, které zužují možný průchod k příměstskému lesu z centra města. Nejvýraznější bariéru v řešeném území a v návaznosti na okolní krajinu tvoří silnice I/55, chybí vhodné propojení příměstského lesa a Hodonínské doubravy. Silnice a železnice působí v území hlukovou zátěž.

Lávka je plánovaná na trase červené turistické trasy, která prochází příměstským lesem podél cesty u zoo. V tomto úseku často dochází ke kolizi chodců, cyklistů a automobilů. Spojené areály zoo a sportoviště tvoří neprostupný celek a znemožňují průchod územím. Další překážkou v území jsou různá oplocení, která nejen znemožňují prostupnost, ale také přehlednost a snižují orientaci v prostoru.

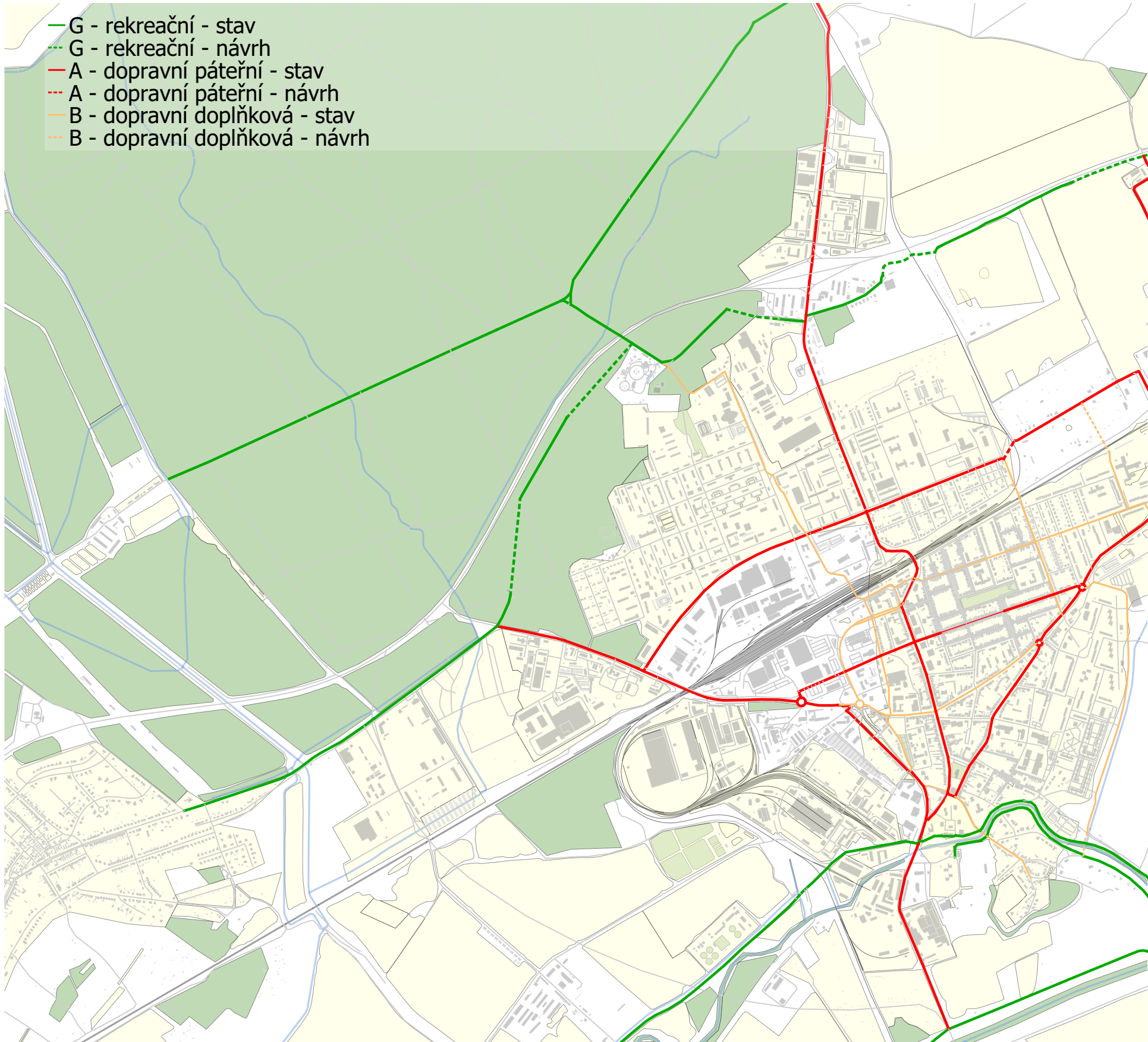
Z předchozího textu jasně plyne, že cyklisté projíždějící územím v současné době musí složitě kličkovat sídlištěm mezi domy. Zpevněná cestní síť v příměstském lese není koncipovaná pro pěší ani cyklistickou dopravu, ale kopíruje původní produkční využití lesa. Výšlapy a pěšiny v porostu často organicky vznikají a zanikají v průběhu let.

Co se týče informačního systému, nemá příměstský les ucelenou koncepci a návštěvník se nemusí dobře orientovat v prostoru.

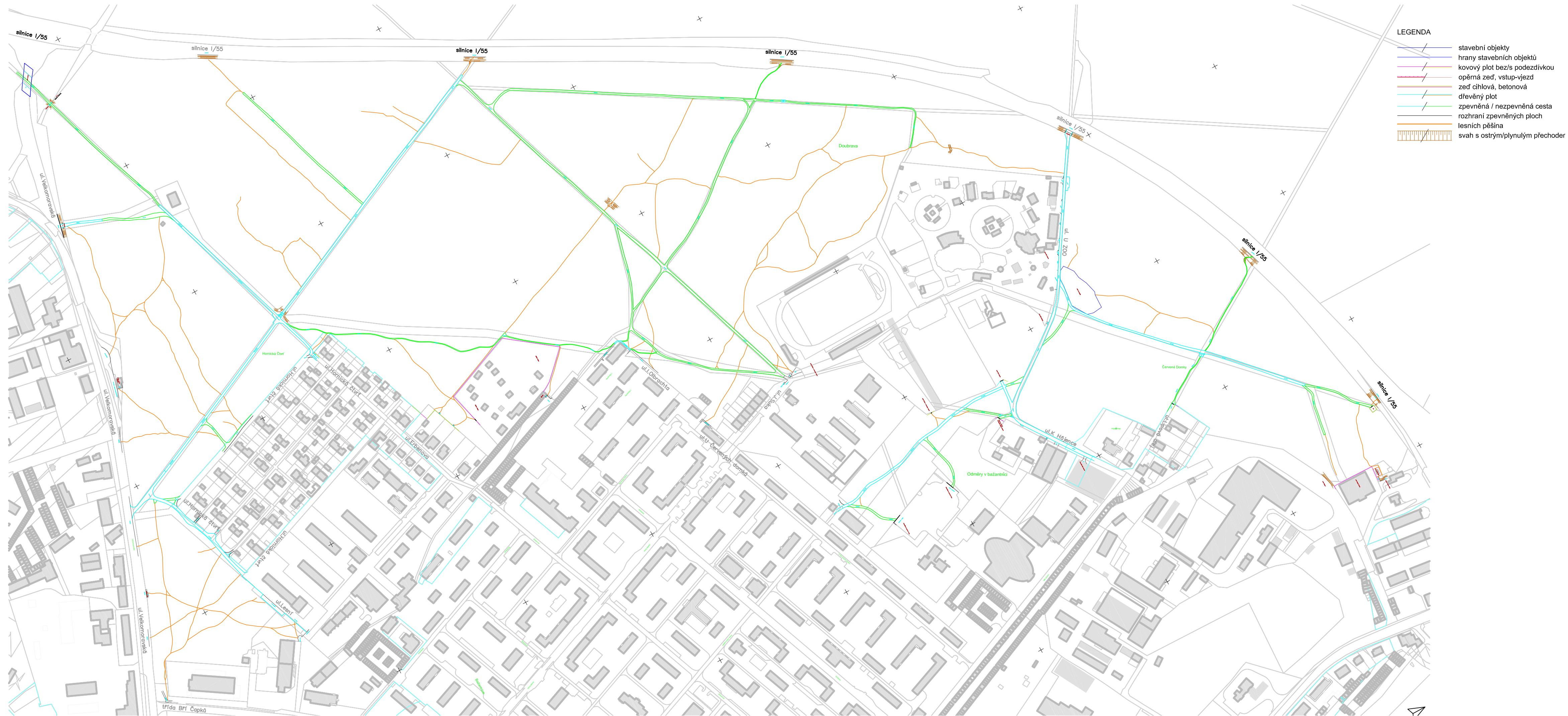
Příměstský les tvoří různé porosty hospodářského lesa, které se liší druhovou a věkovou skladbou dřevin, různou pokrývností a pěstebními cíli. Výraznou základní kompozici příměstského lesa tvoří cestní síť, založená na linearitě hlavních os (př. historických segmentů alejí), která je koncipována pro účely těžby dřeva, ale ne pro rekreaci.

Výřez z územního plánu

Výřez mapy Systému cyklotras ve městě Hodonín, Generel cyklistické dopravy ve městě Hodonín

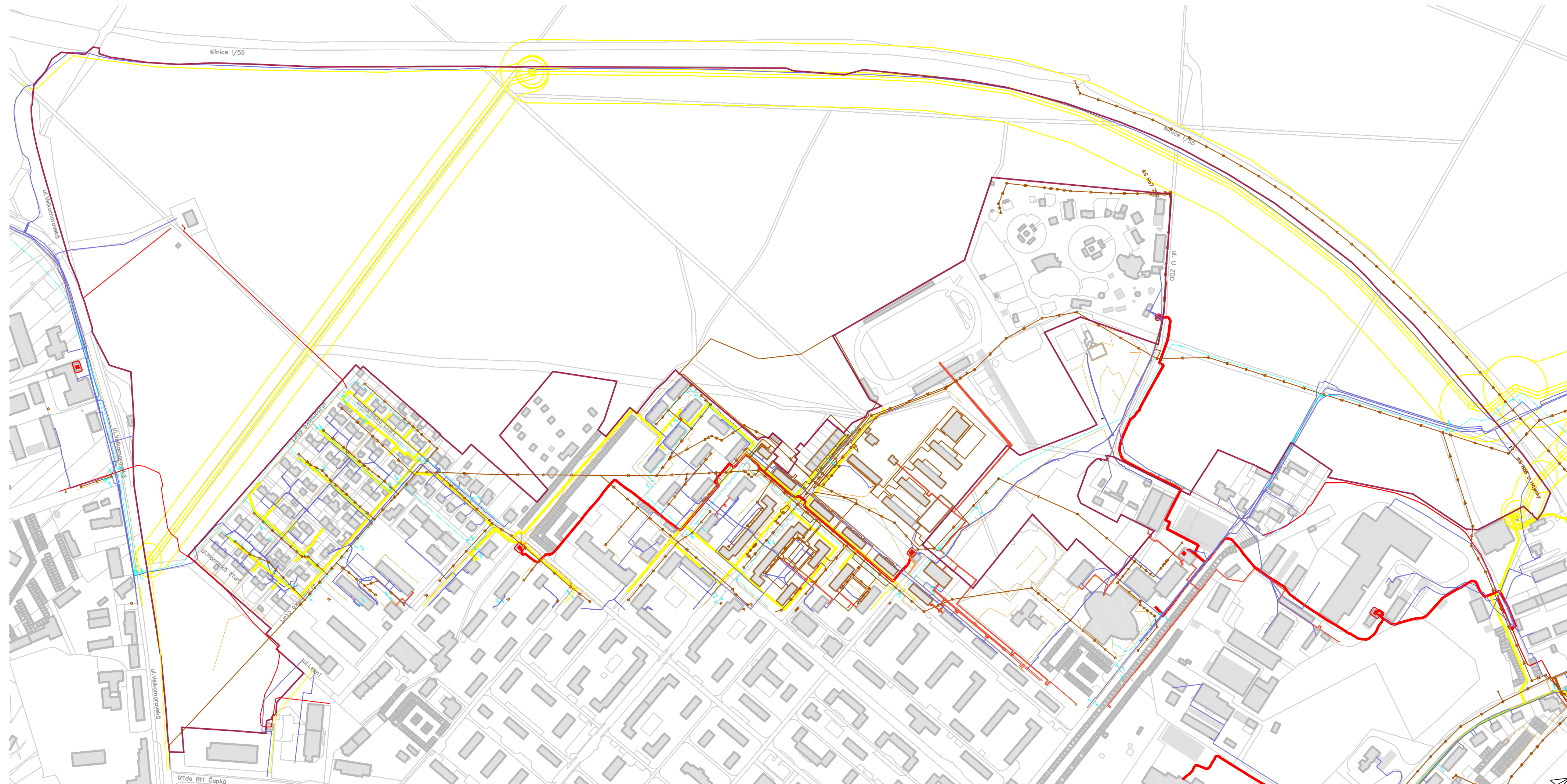
A.7.4 Technické prvky a vybavenost

Příměstský les je z východní strany obklopen zástavbou, která je charakterizována v převážně většině jako bytové domy, menší oblast s rodinnými domy (oblast Hornické čtvrti, tzv. Finské domky). Oba typy zástavby jsou v přímém kontaktu s příměstským lesem a zástavba je silně prostoupena zelení. Nachází se zde řada ploch občanské vybavenosti. Na severní straně se jedná o sportoviště a zoo, dále je to domov pro seniory a školní zařízení. V blízkosti zoo se nachází dvě kapacitní parkoviště, v jižní části území parkoviště chybí.

V příměstském lese je v současné době základní vybaveností cestní síť, která byla přesně zaměřena firmou Surgeo. Nachází se zde cesty z různých materiálů. Rovně panelové cesty se nachází u Hornické čtvrti, na ní hlouběji v lese navazuje asfaltová cesta, která se následně ztrácí a pokračuje jako nezpevněná. V severní části území vede lesem asfaltová cesta ve směru od zoo k regulační stanici. Ostatní cesty jsou nezpevněné, občasné zpevněné kamennou drtí. Nezpevněné cesty na jílovitém podloží jsou za deště podmaččené a často na kole nesjízdné. Převážná většina cestní sítě je tvořena lesními pěšinami, různé šířky a stupně zarůstání, podle důležitosti a četnosti využívání.

Vybavenost mobiliářem v příměstském lese téměř chybí, lavičky a odpadkové koše se vyskytují především v blízkosti sídliště a areálů sportoviště a zoologické zahrady. Stejně tak vybavenost veřejným osvětlením, za tmy jsou osvětleny pouze části lesa v blízkosti zástavby a areály zoo a sportoviště.

Dalším technickým prvkem v území jsou ploty. Areál sportoviště je obehnaný nepropustným betonovým plotem, výraznou zdí je obehnaný areál zoologické zahrady. Oplocení je také areál dětského tábora, základní škola, útulek pro psi, centrum ekologické výchovy a veškeré soukromé pozemky. V přírůstském lese jsou z hlediska bezpečnosti oploceny také regulační stanice.

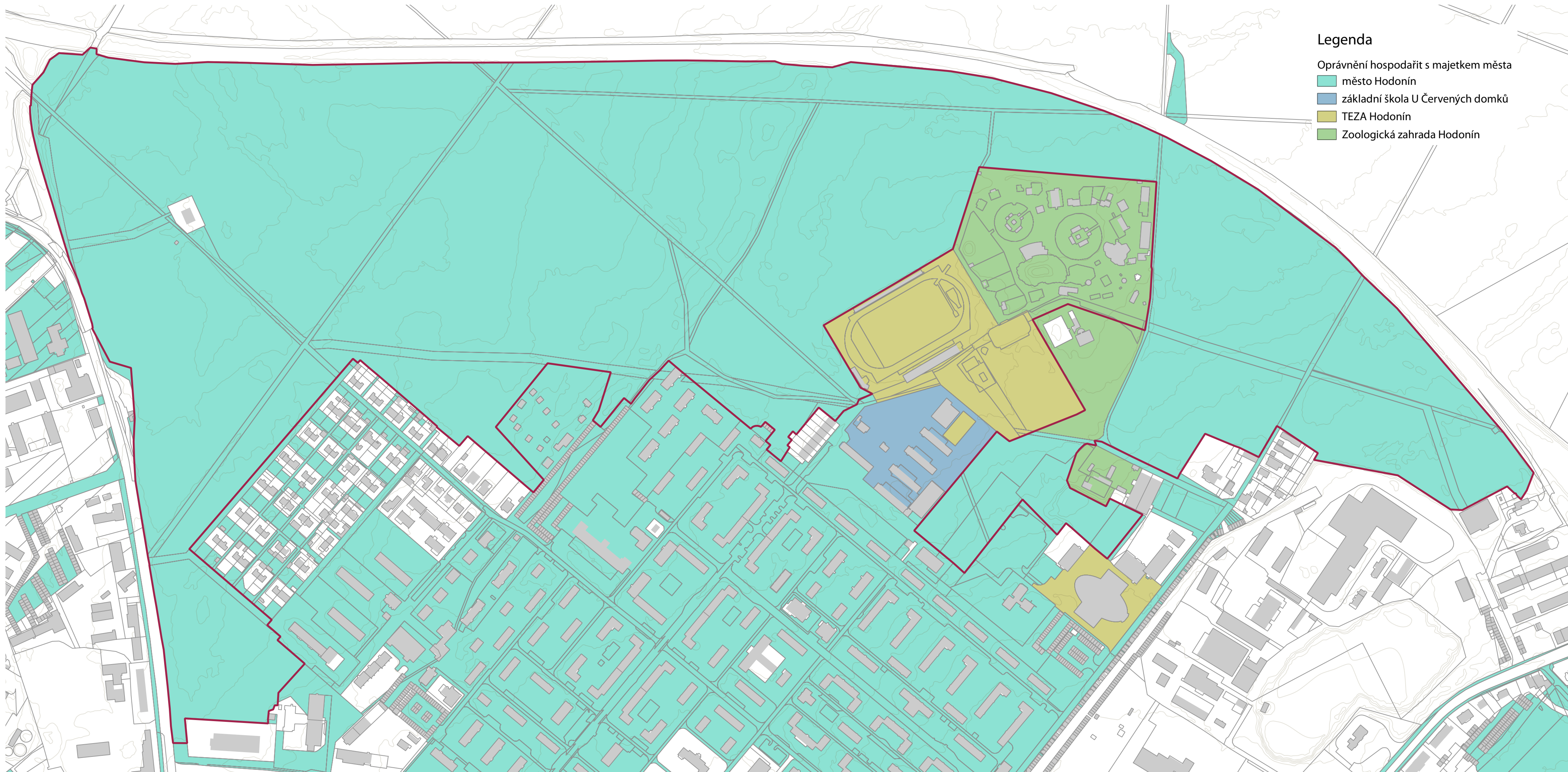
A.7.5 Technická infrastruktura a ochranná pásma

V řešeném území se nachází tři podzemní plynovody a jedna regulační stanice plynu (značeny žlutě). Jeden z plynovodů se nachází podél silnice I/55, druhý podél ulice Velkomoravská a třetí pod panelovou cestou Hlavní aleje, na konci Hlavní aleje se nachází regulační stanice. Bezpečnostní pásmo VTL plynovodu je 20 m na obě strany od plynovodu, ochranné pásmo plynovodu je 4 m na obě strany. V případě plynovodu podél silnice I/55 je stanoveno bezpečnostní pásmo 40 m na každou stranu. Komunikace v souběhu s plynovodem je stanoveno vést mimo ochranné pásmo plynovodu. V případě příměstského lesa je plynovod veden pod cestou Hlavní aleje. Křížení komunikací s plynovodem je za určitých podmínek možné (podmínky jsou stanoveny při konkrétním stavebním záměru). Výsadbou stromů a keřů provádět mimo ochranné pásmo plynovodu (4 m od plynovodu). Zatravnění je bez omezení.

Elektrická vedení VN jsou značena červeně. Podzemní vedení VN se nachází podél cesty k zoo, nadzemní VN zasahuje do řešeného území z ulice Velkomoravská směrem k ruině stavby. Ochranné pásmo podzemního vedení elektrizační soustavy do napětí 110 kV činí 1 m po obou stranách; u podzemního vedení o napětí nad 110 kV činí 3 m. V ochranném pásmu nadzemního a podzemního vedení je zakázáno bez souhlasu vlastníka zřizovat stavby nebo konstrukce, provádět zemní práce, nechávat růst porosty nad výšku 3 m. V ochranném pásmu podzemního vedení je zakázáno vysazovat trvalé porosty a přejíždět vedení mechanismy o celkové hmotnosti nad 6 t.

Oranžové je značeno vedení veřejného osvětlení, které má podle energetického zákona ochranné pásmo 1 m po obou stranách vedení. Fialové je značena trasa telekomunikace. Ochranné pásmo podzemního komunikačního vedení činí 1 m na každou stranu. V ochranném pásmu pozemního komunikačního vedení je zakázáno bez souhlasu jeho vlastníka provádět zemní práce nebo terénní úpravy, zřizovat stavby či umisťovat konstrukce nebo jiná podobná zařízení a vyvolávat trvalé porosty.

Vodovody a kanalizace jsou přivedeny k areálu sportoviště a zoo, trasa vodovodu a kanalizace protíná severní část příměstského lesa. Vodovod je značen modrou barvou, kanalizace hnědou barvou. Ochranné pásmo vodovodního řádu do průměru 500 mm je 1,5 m na každou stranu, nad 500 mm je ochranné pásmo 2,5 m na každou stranu od vnějšího líce stěny potrubí. V ochranném pásmu vodovodních řadů nelze situovat trvalé stavební objekty či vysazovat stromy a keře.

A.7.6 Majetkoprávní vztahy

Celé řešené území je v majetku města Hodonín. Výjimku tvoří stavební parcela bývalého průmyslového objektu v jižní části území, která je v soukromém vlastnictví. Na vlastnické mapě jsou barevně odlišeny parcely, na kterých mají oprávnění hospodařit tyto organizace: Zoologická zahrada Hodonín, sportovní organizace TEZA Hodonín a Základní škola U Červených domků.

A8 Analýza požadavků zájmových skupin

A.8.1 Správci a dotčené subjekty

V následujících tabulkách jsou vyjmenovány všechny dotčené subjekty a správci řešeného území a jeho okolí. V tabulkách je popsána provozovaná aktivita subjektů v území, tabulky uvádějí také konkrétní požadavky na úpravy prostoru.

Subjekt	Zastupující osoba	Provozované aktivity	Prvky a aktivity plánované	Požadavky na úpravy	Co odmítají
ZŠ Červené Domky	PaedDr. Antonín Slezák	sportovní kroužky turistický kroužek školní družina	různorodé sportovní aktivity výuka různých předmětů (výuka přírodopis, fyzika a matematika, ekologie, výtvarný kroužek, turistický kroužek, kroužky školní družiny a školního klubu)	regulace, směrnice, kontroly; možnost uzavření areálu, ale jinak průchodnost; trasa pro inline + napojit na cyklostezku; budování šaten a soc. zázemí pro aktivní sportovce; restaurace včetně soc. zařízení pro veřejnost; rozšíření běžeckého oválu; rekonstrukce tenisové haly; vyloučit veřejnost z parkovišť pro sportovce ; vybudovat cestu od městského parkoviště ke stadionu a Zoo; vytvořit pravidla užívání sportovišť i lesoparku; upravit běžecké stezky	zpřístupnění školního workoutového hřiště veřejnosti
Integrovaná střední škola	Mgr. Eva Schmidová	Škola využívá stadion i umělé hřiště	Otevření „Hobby dílny“ pro veřejnost	Přístupové cesty, zapojení plánované hobby dílny do společného konceptu, propojenost území; řešení prostoru u haly – neudržovaný městský pozemek – bezdomovectví, nepořádek; propojenost internátu a sportovišť; doporučení jakým směrem se ubírat při úpravách haly, aby byla v souladu s plánovanými změnami okolí	vše, co by vedlo k většímu provozu automobilů v lokalitě
ZOO Hodonín	Mgr. Bc Martin Krug	provoz ZOO, útulek pro opuštěná zvířata, vzdělávací aktivity, denní příměstské tábory v létě a na jaře	Modernizace a rozšíření ZOO, provozování útulku, vzdělávací aktivity, komorní kulturní aktivity	koncepce parkovacích ploch s ohledem na plánované rozšiřování Zoo; vybudování parkovacího domu; úprava, rozdělení a označení tras pro pěší i cyklisty; místa pro potřeby pejskařů; informační tabule; potřeba správy areálu, údržba, management, regulace	průchozí koridor mezi sportovištěm a zahradou; zástavbu pro bydlení či smíšenou občanskou vybavenost anebo industriální výstavbu; lanové centrum nebo jeho další rozšiřování
Středisko volného času a ekologické výchovy Důbrava	Šárka Látalová	centrum les nevyužívá kvůli nebezpečnosti - drogy, nepořádek, bezdomovectví, ale vzhledem ke svému zaměření má maximální zájem v lokalitě provozovat svoji činnost; provozují výukové programy pro školy s přírodovědnou tematikou, celoroční odpolední kroužky, akce pro veřejnost (workshopy, přednášky, den Země), příměstské tábory a lesní mateřskou školku	Pokračovat v současných činnostech centra	Správa, úklid, management v lokalitě, řešení kriminality, vandalismu a bezdomovectví; prostor pro scházení lidí, rodin - piknik v přírodě, přivést lidi ven	rozšiřování sportovišť; informační tabule – jako překonaný prvek podléhající vandalismu
TEZA Hodonín s.r.o.	Mgr. Otakar Čajka	Akce pro veřejnost - např. drakiáda, pálení čarodějnic (cca 1000- 2000 lidí); navíc Teza udržuje v lesoparku běžecké trasy	vybudovat in-line dráhu, v zimě pro běžkaře; prostupnost, ale i uzavíratelnost areálu; parkoviště pro sportovce; přírodní plochy pro sport veřejnosti		
FK Hodonín	Pavel Kotásek	Aktivity fotbalového klubu se zaměřením na děti a mládež	Nadále provozovat fotbalový klub se zaměřením na děti a mládež	Prostupnost území a návaznost aktivit; budování přírodních běžeckých tras; vybudování ještě jednoho multifunkčního hřiště a jednoho travnatého pro tréninky dětí; zpřístupnit existující workout hřiště režimem návštěvnosti pro veřejnost; vybudování sociálního zázemí sportovišť dostupného veřejnosti; kavárna – restaurace; správce, celkový managment území; amfiteátr pro menší kulturní, společenské akce	

Subjekt	Zastupující osoba	Provozované aktivity	Prvky a aktivity plánované	Požadavky na úpravy	Co odmítají
Iniciativa Lesopark – B.D.	Pavel Kotásek	Konkrétní aktivity Iniciativa neprovozuje	Případně vzdělávací v oblasti veřejného prostoru	Iniciativa přišla s nápadem vytvoření moderního veřejného prostoru, který by propojoval aktivity v lesoparku a který by rádi navštěvovali jak obyvatelé Hodonína tak jiní návštěvníci; Prostupnost území, vzájemná návaznost jednotlivých aktivit; moderní architektura; napojení na cyklo/turistické trasy návazné na koncepční budování dopravní soustavu města Hodonín	nekvalitní architekturu; úpravy odporující principům viz výše
Gladiolus - sdružení pro ochranu přírody jižní Moravy a Vysočiny z.s.	RNDr. Jiří Sladký	V řešeném území aktivně nepůsobí; V části za silnicí 55 provádí monitoring druhu Gladiolus palustris a kriticky ohrožených druhů rostlin.		Zachování, rekonstrukce hodnotných biotopů; ukázka možnosti jiného managementu lesa s ohledem na ohrožené druhy - experimentální plochy	Kácení dubů; budování asfaltových cyklostezek; výsadby borovic a lip
Česká společnost ornitologická	Gašpar Čamlík	V řešeném území aktivně nepůsobí		Podpora biodiverzity; boj s nálety akátu a pajasanu; Možnost vybudovat zimní stanice pro krmení ptáků – krmítka; enviro programy, budky.	
Domov pro seniory Bažantnice	Vladimíra Křížková	Vycházky klientů – relaxace, odpočinek. Domov nemá vlastní zahradu	Stejně. Vycházky a odpočinek	Lavičky / posezení ve stínu, hmyzí domečky, ptačí budky – něco, co se dá pozorovat. Udržet ráz lesa, nekácet, výhledy do zeleně	Žádné zdroje hluku. V okolí neplánovat žádná hřiště, amfiteátry a podobná zařízení, která by byla zdrojem hluku.
OS Borovice	František Ryšavý	Ochrana přírody a krajiny, zejména příměstského lesa, což je hlavní cíl sdružení; organizace jarního úklidu lesa, organizace kampaní a petic na ochranu živ. prostředí	stejně jako doposud	zachování protihlukové a protiprašné funkce lesa, tzn. nejen vzrostlých stromů ale i patra podrostu, zejména podél silnice; požaduje velmi citlivé zásahy do údržby lesa tak, aby nedošlo k ničení životních podmínek chráněných druhů; upozorňuje na problémy s odpadem, bezdomovectvím a vandalstvím v dané lokalitě;upozorňuje na nevyhovující stezku k zastávce autobusu; požaduje regulaci dopravy, zejména omezení vjezdu (průjezdu) nákladních vozů sídlištěm a vybudování chodníku pro pěší podél vjezdové přípojky	betonování či asfaltování dosud nezaplněných lesních cest; vytváření nové infrastruktury na místech cenných biotopů; vytváření nové infrastruktury bez zajištění odpovídajícího dohledu a údržby
3D bludiště	Petr Ševčík	provoz atrakce 3D bludiště	Provoz stávající a rozšíření atrakcí v závislosti na plánované studii		

A.8.2 Dotazníkové šetření

Jako jeden z podkladů pro zpracování studie veřejných prostranství slouží anketa mezi obyvateli, která může autorům studie poodhalit vnímání a potřeby příměstského lesa samotnými uživateli. Respondenti pomocí dílčích témat odpovídali na zastřešující otázku: „Jak by podle vás měl vypadat příměstský les Bažantnice?“ Do anonymního dotazníku se zapojilo celkem 439 respondentů.

Popis metodiky, vzor dotazníku a podrobné výsledky v přílohách D.

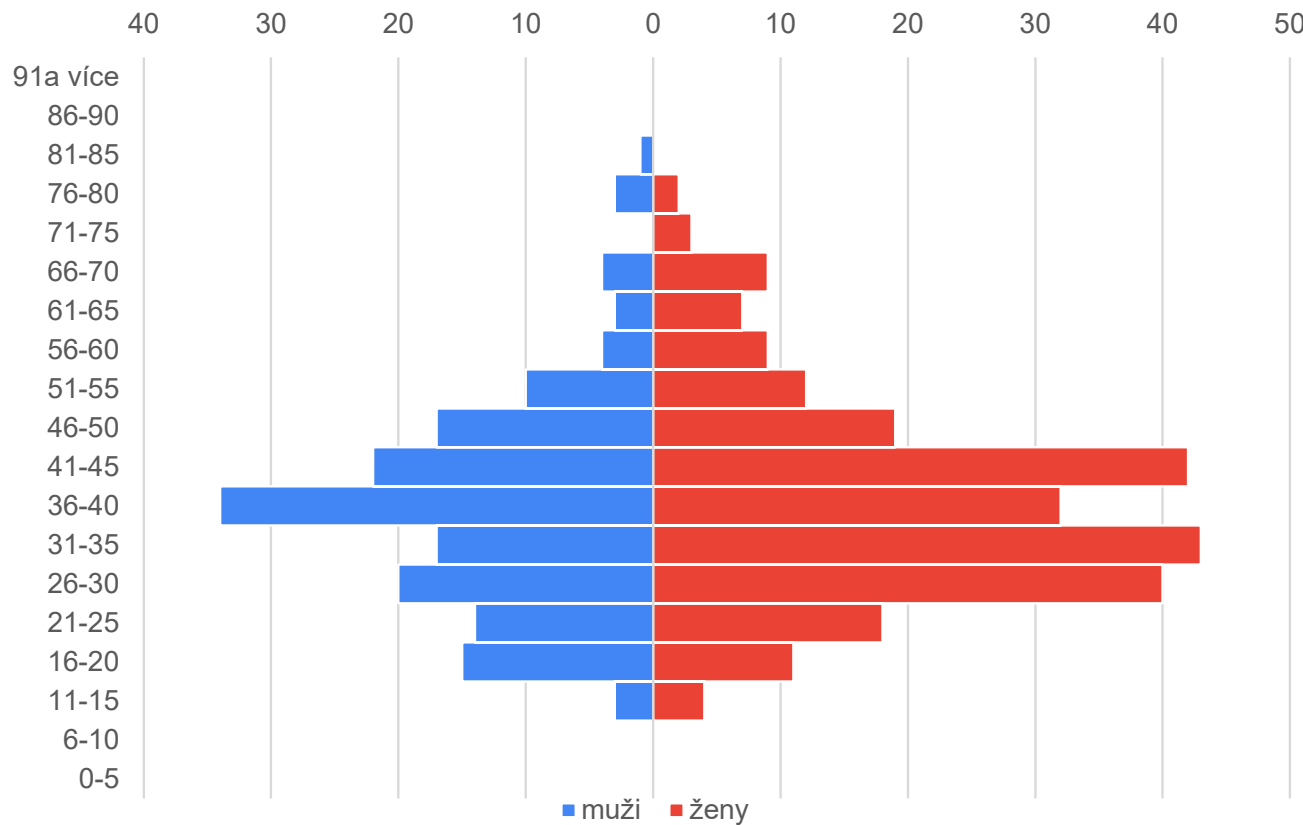
Struktura dotazovaných a reprezentativnost ankety

Anketa byla sestavena a komunikována digitálně v prostředí Google Forms a fyzicky prostřednictvím Hodonínských Listů. Digitální verze dotazníku byla šířena pomocí internetových stránek města, facebooku Iniciativa Lesopark Bažantnice Důbrava a mailové korespondence zájmových skupin. Sběr dotazníků probíhal v termínu 1.5.2020 - 30.5.2020.

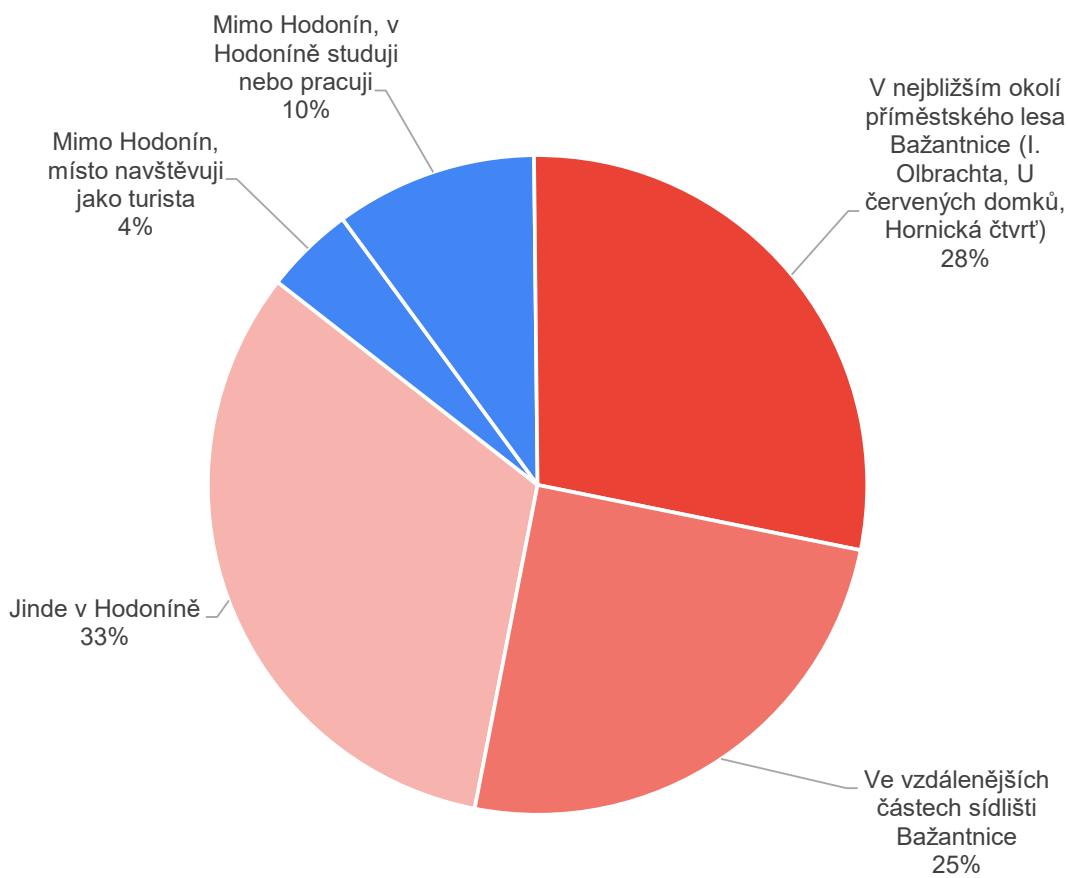
Z hlediska místa bydliště respondentů bylo 53% z nejbližšího okolí příměstského lesa - sídliště Bažantnice. Dalších 32% pak z jiných částí města Hodonín.

Z hlediska věkové struktury obyvatel (tzv. věkový strom) je zajímavé porovnání účasti respondentů v dotazníkovém šetření a dat z registru obyvatelstva, které přináší přesné informace o počtu a věku trvale hlášených obyvatel v okolí řešeného území.

Věkový strom respondentů

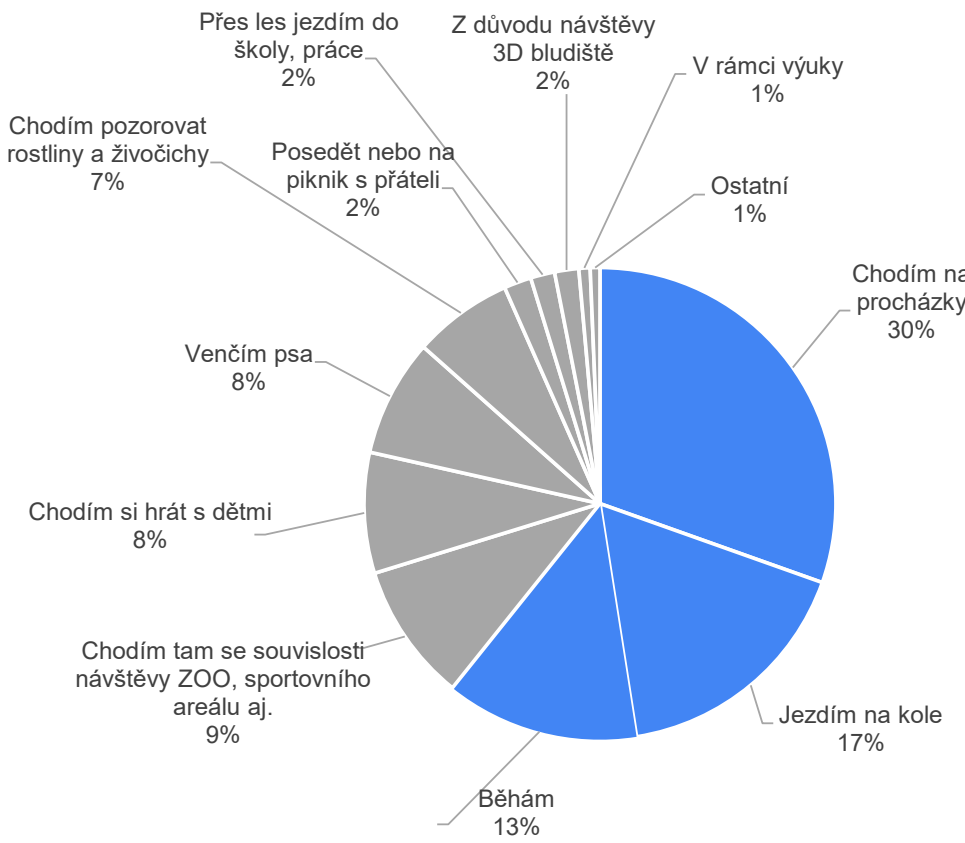
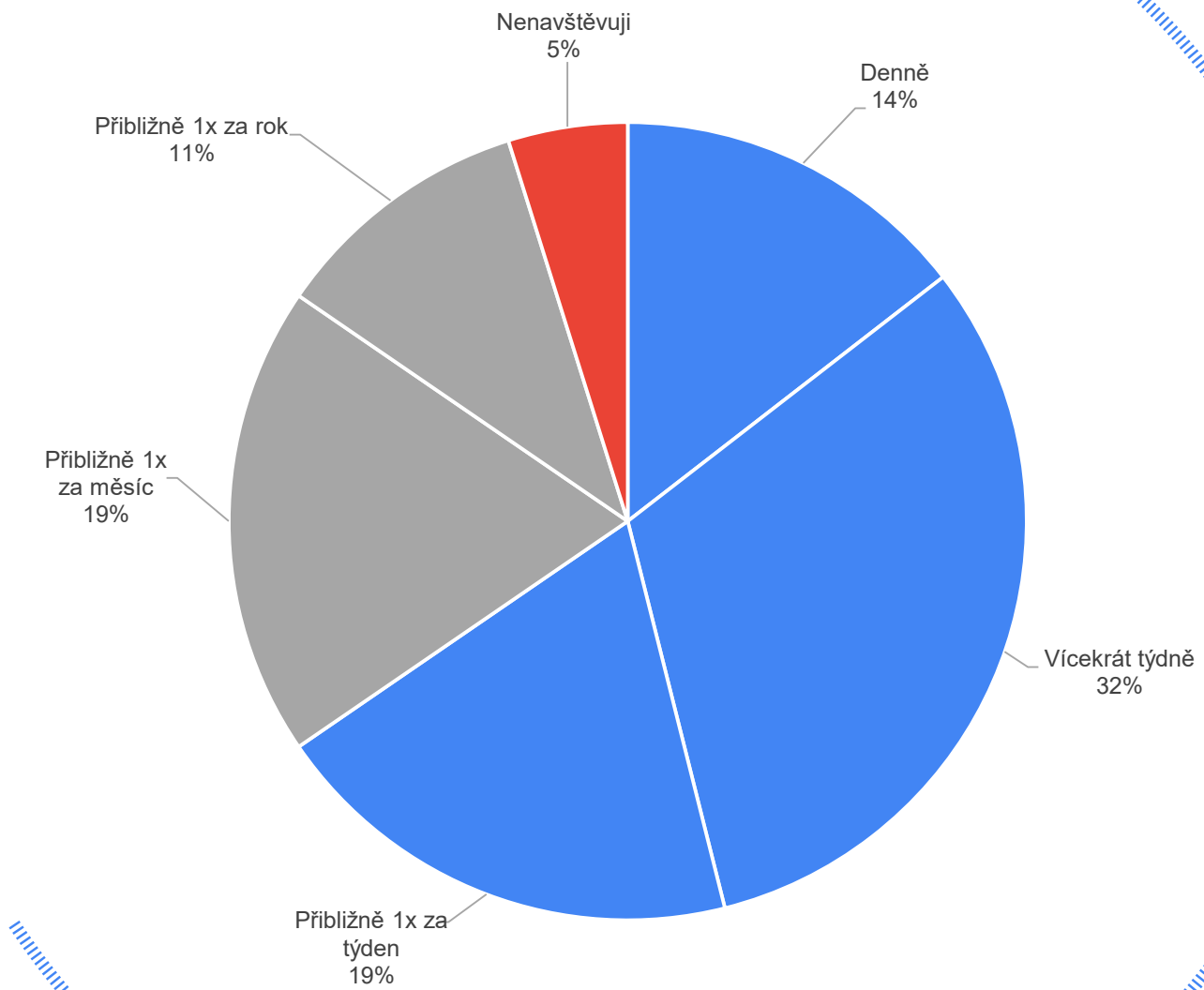
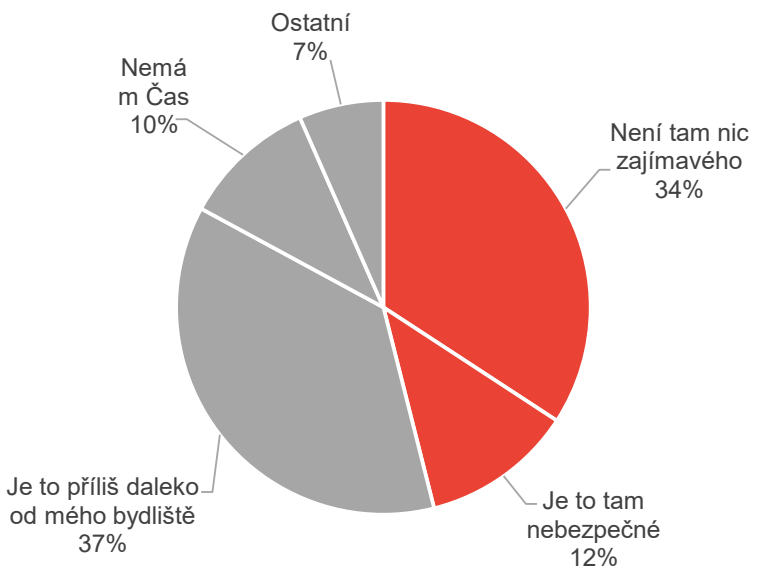
Místo bydliště respondentů

Návštěvnost příměstského lesa

Alespoň 1x týdně příměstský les navštíví 2/3 respondentů. Jedná se tedy převážně o pravidelné návštěvníky, kteří v místě provozují opakovaně shodné aktivity. Respondenti mohli vybrat 3 nejčastější důvody návštěvy. Většina uvedla procházky, jízdu na kole a běh.

Důvody proč lidé místo nenavštěvují jsou v grafu rozděleny na 2 části - důvody v tomto projektu řešitelné a důvody neřešitelné. 34% respondentů uvedlo, že v lokalitě pro ně není nic zajímavého a 12%, že je místo nebezpečné.

Klady lokality

- Krásná příroda
- Klid
- Dobrá dostupnost
- Možnost sportovního využití
- Jediné místo, kde se dá jít do přírody. Hodonín nemá žádný pořádný park
- Nízká návštěvnost, klidná zákoutí, blízkost sídliště, obyvatelé z blízkého okolí - vzájemně se známe
- Stín, vzduch, stromy
- 3D bludiště pro děti
- Návštěva zoo

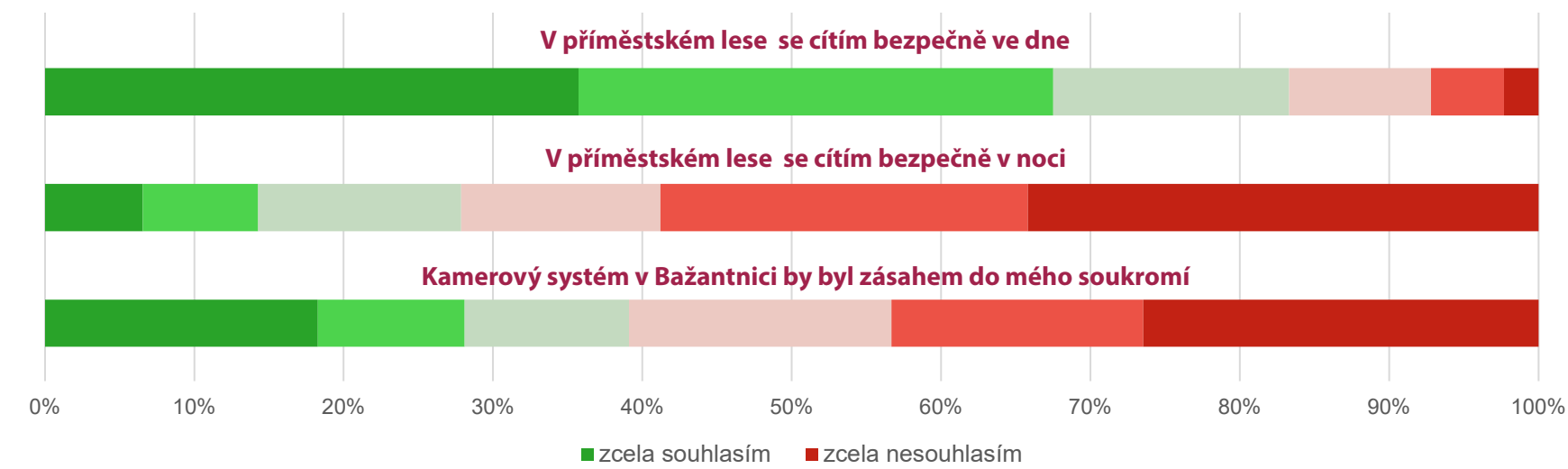
Zápory lokality

- Nepořádek
- Špatná údržba zeleně a cest
- Málo herních a edukativních prvků
- Necítím se tam bezpečně
- Není tam nic zajímavého
- Špatný povrch cest
- Nedostatečné osvětlení
- Hluk ze silnice
- Špatná přístupnost přes frekventované komunikace v okolí
- Nebezpečná hlavní silnice
- Nebezpečí volně běžajících psů bez náhubku
- Výskyt sociálních skupin: alkoholici, narkomani, bezdomovci
- Přístřešky bezdomovců
- Téměř každý měsíc volám městskou policii kvůli sběru injekčních stříkaček
- Od té doby co z ruiny domu uprostřed lesa na kolemjdoucí pokřikovali zjevně drogově závislý raději les s dětmi nenavštěvuji
- Nedostatečné služby, návštěvníci se nemají kde občerstvit, chybí prostor pro kulturní akce
- Chybí využití pro malé děti, chybí dětský koutek
- Chybí lavičky a odpadkové koše
- Parkující auta na trávnících a v lese

Výčet odpovědí respondentů na otázky týkající se kladů a záporů lokality.

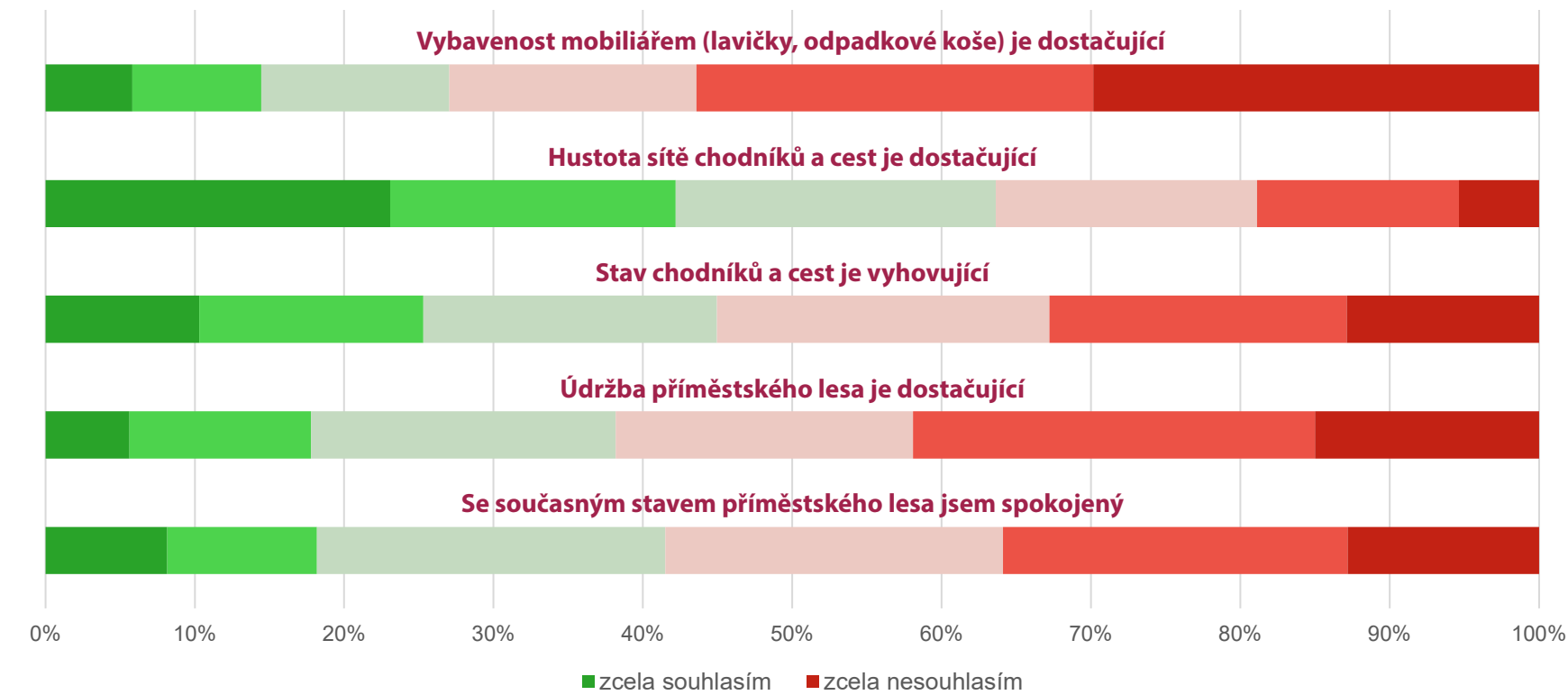
Souhlas s výroky - bezpečnost

Tato část ankety umožňuje vyjádřit míru souhlasu s jednotlivými výroky a zjistit tak na jemnější škále (zde 1-6) názory či postoje obyvatel. Zároveň mohou usnadnit pozdější rozhodování při volbě priorit a automaticky se nepřiklánět k očekávaným výsledkům. Významný okruh otázek se týkal bezpečnosti. Zatímco ve dne se v příměstském lese cítí bezpečně přes 80% respondentů, v noci nebo večerních hodinách se poměr zcela otáčí. V noci se bezpečně cítí jen necelých 30% respondentů. Konkrétní problematická místa jsou patrné z pocitové mapy.

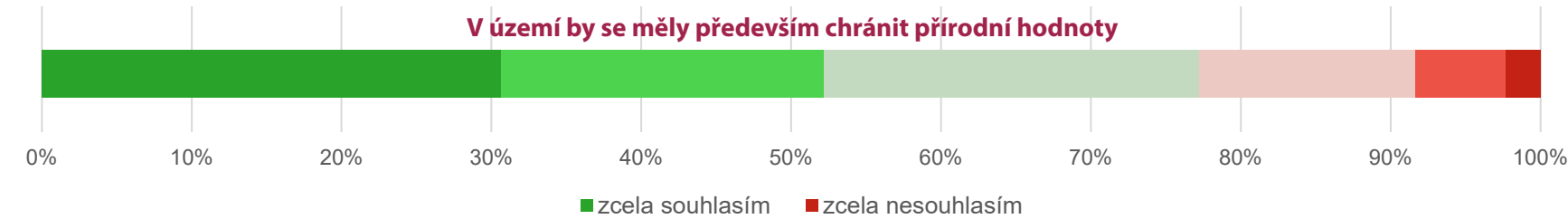
Souhlas s výroky - spokojenost se současným stavem

Podle respondentů je příměstský les protkán dostatečně hustou sítí chodníků a cest, jejich stav je však spíše nevyhovující. Vážným nedostatkem je dle respondentů nízká vybavenost mobiliárem. Obecná spokojenost se současným stavem je podprůměrná.

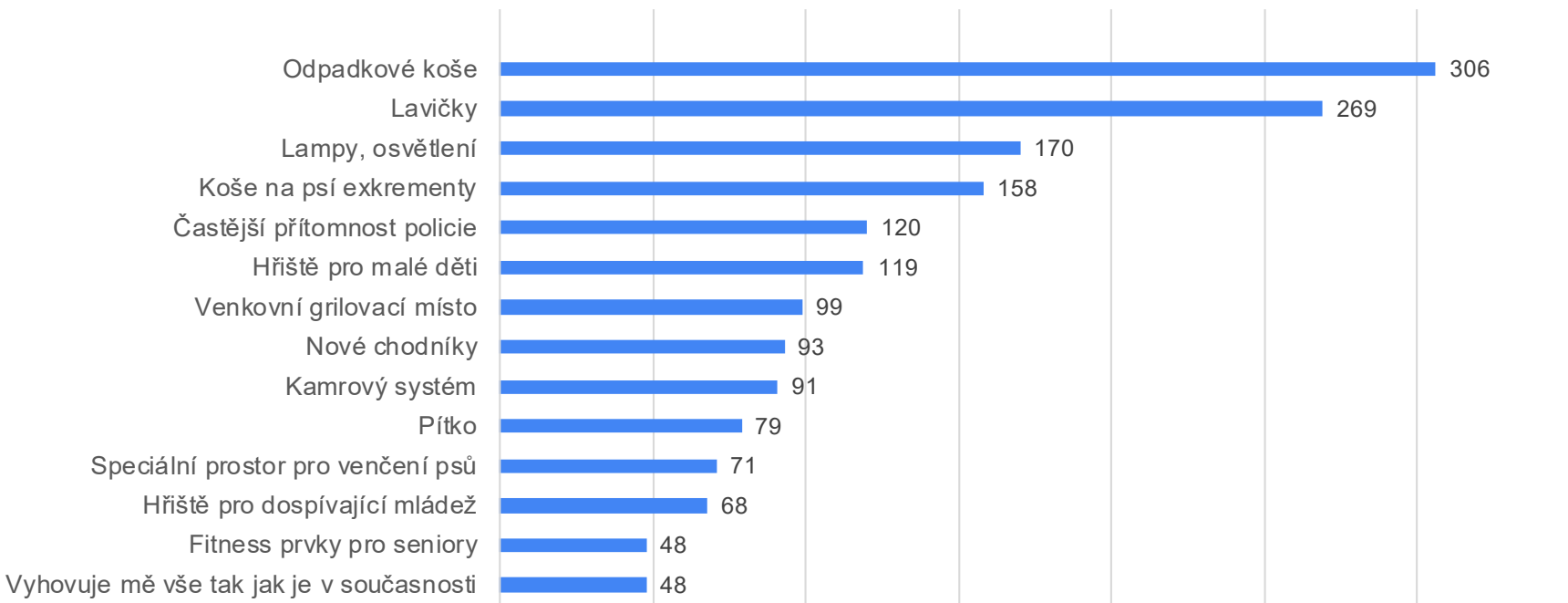
Souhlas s výroky - význam přírodních hodnot

Téměř 80% respondentů je přesvědčeno, že je území významné svými přírodními hodnotami a v případném konfliktu přírodních hodnot a rekreačního využití by ochrana přírodních hodnot měla mít přednost.

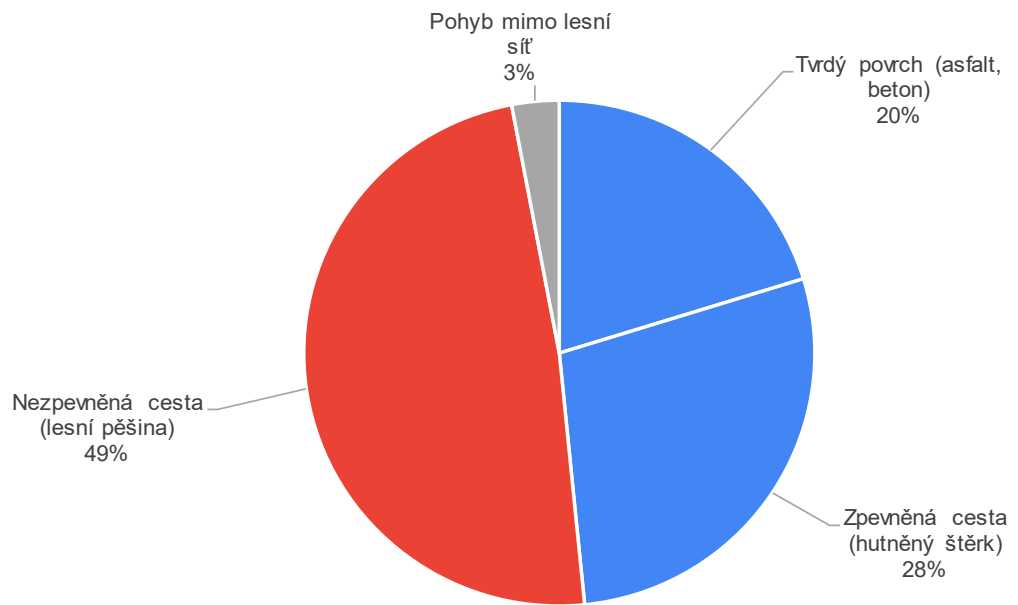
Co podle vás v příměstském lese Bažantnice chybí a mělo by se doplnit?

Respondenti v příměstském lese nejvíce postrádají základní vybavenost jako odpadkové koše (70 %), lavičky (61 %) a osvětlení (39 %), dále nové chodníky 21 % a pítko 18 %. Co se týká venčení psů, téměř 36 % by uvítalo zřízení košů speciálně na psí exkrementy a 16 % speciální prostor pro venčení psů. Bezpečnost v území by podle respondentů zajistila častější přítomnost policie (27 %) a kamerový systém (21 %). Respondenti by také uvítali nová hřiště. Přes 27% respondentů by si přálo hřiště pro malé děti, hřiště pro dospívající mládež 15 % a fitness prvky pro seniory 11 % respondentů. Části respondentů (11 %) vyhovuje současný stav.

Preferované povrchy

Změnu povrchu cest by preferovalo 48 % respondentů, z toho 20 % by upřednostnilo tvrdý povrch jako asfalt nebo beton a 28 % by preferovalo zpevněnou cestu hutněným štěrkem. Téměř polovina respondentů by si přála zachovat nepevněné lesní pěšiny.

A.8.3 Pocitové mapy

V online mapovém portálu respondenti zaznačovali lokality dle pocitů, které v konkrétních místech prožívají. Popis použité metodiky a podrobné výsledky jsou uvedeny v části D - Přílohy.

Mapa pozitiv

Mapa vlevo zobrazuje lokalizaci míst, které respondenti vnímají pozitivně. Některá místa respondenti také popsali. Zeleně je zvýrazněna zvýšená koncentrace pozitivně vnímaných bodů.

Místa, kde to máme rádi

Velmi oblíbená jsou světlá místa v lese (tzv. Palouček), kterých je v lese hned několik. Vyskytují se především v okolí písečné duny, ale také v blízkosti Hornické čtvrti. Jsou to místa pro trávení času s rodinou, vhodné pro sportovní využití nebo meditaci. Oblíbený je také úzký pruh lesa mezi školním areálem a parkovištěm. Populární jsou lesní běžecké okruhy v blízkosti sportoviště, stadion, areál zoo a 3D bludiště. V minulosti byla oblíbeným místem restaurace a podium u zoo, to je ovšem v současnosti zavřeno. Využíváno je občerstvení u parkoviště

Místa, která navštěvujeme

Nejvíce navštěvovaným místem je okolí písečné duny a alej vedoucí od sportoviště. Zde je nejvíce využívána cestní síť lesních pěšin pro běh nebo procházku. Často navštěvován je úzký pruh lesa mezi areálem škol, parkovištěm a sportovištěm. Jedná se o hojně využívanou spojnici například na cestě k zoo nebo tudy jezdí lidé na kole do práce. Na tuto spojnici využívaje cesta podél zoo přes silnici do lesa Hodonínská Důbrava, která je významnou turistickou stezkou T. G. Masaryka, napojuje se na ni také využívaná cyklotrasa směrem k rybníku Písečný. Navštěvován je areál zoo, 3D bludiště a sportoviště. Využívána je také panelová cesta od Hornické čtvrti směrem do Lužic, především na kole. Z důvodu zkrácení cesty do zaměstnání nebo k autobusové zastávce je využíván prostor u domova seniorů podél ulice Velkomoravská.

Mapa negativ

Mapa vlevo zobrazuje lokalizaci míst, které respondenti vnímají negativně. Některá místa respondenti také popsali. Červeně je zvýrazněna zvýšená koncentrace negativně vnímaných bodů.

Místa, která jsou ošklivá

Jako ošklivá respondenti označovali nejčastěji místa skládek odpadu nebo jinak špinavá a zapáchající místa. Taková místa se nachází v lese za stadionem, v okolí vodního toku Studená chodba nebo poblíž hájenky u cesty k zoo. Dalším negativním prvkem v území, který se v dotazníku opakoval, jsou přístřešky bezdomovců a místa, kde se vyskytují narkomani. Jako nejošklivější místo bylo vyhodnocena ruina budovy v jižní části území, severně od ní se pak přístřešků nachází ještě několik, další se vyskytuje u domova seniorů. Za místo narkomanů bylo označeno místo mezi školou a parkovištěm. Ošklivým místem jsou podle respondentů také neoficiální parkoviště, které se nachází například u severní hranice zoo. Dopravní zatíženost vnímají u vjezdu z ulice Velkomoravská k Hornické čtvrti. Za ošklivé bylo označeno také 3D bludiště a zchátralé místo, kde bývala restaurace a podium. Za zastaralé a nebezpečné označili respondenti také tribuny a zázemí sportoviště.

Místa, kterým se vyhýbáme

Respondenti by se nejraději vyhnuli přechodu přes rychlostní silnici, který je pro ně nebezpečný. V severozápadním výběžku území u benzinové stanice respondentům chybí napojení pěší cesty, na jižní hranici území postrádají přechod přes silnici Velkomoravskou. Vyhýbají se místům, kde se vyskytují bezdomovci a narkomani. Některá místa jsou hlouběji v lese mimo cesty, některá jsou podél cest a těm se nelze vyhnout, příkladem je panelová cesta tzv. Nástupní alej. Negativně je vnímána také jihovýchodní část území u domova seniorů.

